

Wileńskie obchody urodzin J. Giedroycia | Polacy na Litwie świętują Dzień Polonii i Polaków za Granicą |
Grzegorz Poznański: „Pewne tabu zaczęły znikać” | 235. rocznica Konstytucji 3 Maja | Bicie dzieci to nie wychowanie

KURIER WILEŃSKI

30 kwietnia – 8 maja
2026 r. Nr 17 (47)

MAGAZYN

Wydanie magazynowe
polskiego dziennika na Litwie
Cena: 1 euro

Łukaszenka wymienił zakładników.

POCZOBUT WOLNY

Andrzej Poczobut, niezłomny patriota polski, wyszedł z niewoli. W ramach wymiany więźniów, Łukaszenka zwolnił niektórych zakładników, którzy byli kartą negocjacyjną dla jego reżimu.

Nieprzekupny dziennikarz po wyjściu na wolność pytał, czy będzie mógł

wrócić na Białoruś. Poczobut spotkał się już z premierem

Polski, a prezydent Polski zaprosił go po odbiór

przyznanego wcześniej Orderu

Orła Białego.

Fot. KPRM RP, opr.red.: Projekt okładki Apolinary Klonowski

ISSN 1392-0405

9 771392 040035

KALENDARIUM

2 maja

1859 – ekonomista Eugenijus Römeris (niezwiązany z żyjącym w tym czasie polskim kartografem Eugeniuszem Romerem ani z Mikołajem Römerem) zapisuje w dzienniku, że z żoną złożył wizytę biskupowi Valančiusowi w Kownie. Rozmawiali o ruchu trzeźwości, który nie był przez Rosjan widziany pozytywnie, bo w trzeźwości umieli spotkać się Polacy i Litwini.

3 maja

1791 – na sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie poseł litewski Michał Zabiello (Mykolas Zabiela) jako przedstawiciel Liwonii z WKL przemawia za Konstytucją 3 Maja. Po jego mowie Stanisław August Poniatowski składa przysięgę przy biskupie smoleńskim i krakowskim. Litwa wnosi ją do wspólnej historii.

4 maja

1939 – sensacją w Kownie wywołuje wiadomość o dymisji sowieckiego komisarza Litwinowa, zastąpionego przez Mołotowa. Dlaczego? Litwinow był uważany za zbyt antyniemieckiego. Odebrano to jako przymiarkę do zawarcia sojuszu z Niemcami, co też później nastąpiło. Hitler i Stalin wspólnie chcieli rozerwać Europę.

5 maja

1988 – w Wilnie zostaje założona pierwsza polska organizacja społeczna na Litwie po II wojnie światowej: Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polaków na Litwie. Rok później stanie się to Związkiem Polaków na Litwie. Zdecydowana większość założycieli była związana z dziennikiem „Czerwony Sztandar” (dziś „Kurier Wileński”).

6 maja

1939 – w Kownie otwarcie wystawy nt. Szolema Alejchema z okazji 80. rocznicy urodzin klasyka jidysz. Ze środowisk litewskich przybył tylko Römer i urzędnik ministerstwa. Komentatorzy, w tym sam Römer zauważają, że antysemityzm na Litwie „poczynił wielkie postępy”. Na Litwie aktywnie działała hitlerowska propaganda.

7 maja

1904 – car Imperium Rosyjskiego Mikołaj II znosi 40-letni zakaz druku łacińskimi literami na terenie okupowanego Wielkiego Księstwa Litewskiego (słowo „Litwa” było zakazane). Zakaz druku był częścią polityki rusyfikacji po powstaniu styczniowym i miał ograniczyć wpływy polskie na Litwie oraz zmusić do używania cyrylicy.

8 maja

1924 – Konwencja Kłajpedzka podpisana w Paryżu przez ministrów Francji, Włoch, Japonii, Wlk. Brytanii i Litwy formalnie przekazuje Litwie suwerenność nad Krajem Kłajpedzkim. Faktycznie dawała Kłajpedzie, dawnemu Memelowi, szeroką autonomię. Był to jedyny realny dostęp do morza dla Litwy, Święta i Połąga były malutkie.

Robert Mickiewicz

Andrzej Poczobut – przykład bycia Polakiem

Andrzej Poczobut, Polak niezłomny, jest na wolności po 1 860 dniach w białoruskim więzieniu. Polak z Grodna stał się przykładem dla Polski, a także dla Polaków rozsianych po całym świecie, tego, co znaczy być Polakiem, co znaczy być wolnym człowiekiem, wolnym dziennikarzem. Przypłacił to pięcioma latami spędzonymi w łukaszenkowskim więzieniu.

Wszystkie te 1 860 dni Polska walczyła o Poczobuta. Państwo polskie zaangażowało w tę walkę wiele krajów wolnego świata na czele z USA i osobiście prezydentem Donaldem Trumpem. Ale to była walka nie tylko o jego uwolnienie. To też była jego, Andrzeja Poczobuta, lekcja dla Polski i Polaków. Lekcja tego, co znaczy dzisiaj, w XXI w., być Polakiem, być wolnym i godnym człowiekiem. Przez te wszystkie 1 860 dni reżim białoruskiego dyktatora próbował go złamać. On nie ugiął się pod torturami, nie uległ podchwytliwym namowom „po dobremu”, by podpisać prośbę do dyktatora o ułaskawienie, przyznając tym samym, że popełnił przestępstwo. Trwał w wierze, że to, co robił na wolności, wykonując swój obowiązek dziennikarski, społeczny i obywatelski, jest działaniem na rzecz przyszłej, wolnej Białorusi. Stał się symbolem tego, że białoruscy Polacy nie są, jak to czasami mówi Łukaszenka, „moimi Polakami”.

Andrzej Poczobut jest antypodą osobnika, o również polskich korzeniach, który w młodości używał imienia Jan, a potem stał się Iwanem. Mam na myśli generała Iwana Tertela, szefa białoruskiego KGB, który stoi na czele struktury tłumiącej wolność na Białorusi. Obydwaj już zapisali się w najnowszej historii Białorusi. Andrzej Poczobut jako bohater i kontynuator szlachetnej walki o naszą i waszą wolność, dostoyny spadkobierca powstańców zrywów narodowych XVIII i XIX stulecia, niezłomnych żołnierzy Armii Krajowej; Iwan Tertel zapamiętany będzie jako kat i sługa totalitarnego reżimu, spadkobierca carskich i stalinowskich oprawców. Walka trwa.

Robert Mickiewicz

KURIER WILEŃSKI
MAGAZYN

Ukazuje się od 1953 r. Birbynią g. 4a, LT-02121 Wilno, Republika Litewska, tel. +370 526 084 44; **Redaktor**

naczelny: Robert Mickiewicz. **Zastępcy redaktora naczelnego:** Brygita Łapszewicz, Apolinary Klonowski.

Sekretarz redakcji: Piotr Łukasik. **Dziennikarze:** Honorata Adamowicz, Justyna Giedrojć, Brenda Mazur, Antoni Radczenko, Rajmund Klonowski. **Stali współpracownicy:** Piotr Hlebowicz, Elżbieta Monkiewicz, Tomasz Otocky, Anna Pawilowicz-Janczys, Tomasz Snarski, Jarosław Tomczyk. **Fotoreporterzy:** Marian Paluszkiwicz. **Skład i łamanie:** Halina Taukin. **Dział Online:** Janina Jarosz, Jolanta Balkiewicz, Apolinary Klonowski. **Dział promocji:** Andrzej Podworski – prenumerata (kolport@kurierwileński.lt) i reklama (tel. 260 84 44, reklama@kurierwileński.lt). **Wydawca:** VšĮ „Kurier Wileński”, Birbynią g. 4A, LT-02121 Wilno. **Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis”. Nakład: 2500 egz.

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Senatu RP, Kancelarii Senatu RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

FEDERACJA MEDIÓW
POLSKICH NA WSCHODZIE

OZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

DOTACJE Litwa otrzyma 153 mln euro z UE

W czerwcu Litwa powinna otrzymać kolejne 153 mln euro z planu unijnego Instrumentu na rzecz Ożywienia Gospodarczego i Zwiększenia Odporności (RRF) – poinformował wiceminister finansów. Ponadto jesienią zostanie złożony ostatni wniosek o wsparcie i pożyczkę w wysokości ponad 1,1 mld euro. „Zgodnie z szóstym wnioskiem, jeśli Komisja Europejska wyda pozytywną opinię, to w czerwcu mamy otrzymać 153 mln euro po odliczeniu zaliczek” – powiedział w środę 29 kwietnia w sejmowej Komisji Audytowej Dariusz Sadeckas (na zdjęciu). Rząd złożył wniosek do KE o wypłatę 153 mln euro pod koniec marca – obejmuje on rozliczenie 18 wskaźników: ochrony zdrowia, zrównoważonej produkcji energii elektrycznej, renowacji budynków, cyfryzacji sektora publicznego i prywatnego, wykluczenia społecznego oraz zmniejszenia nierówności dochodów.

FINANSE Zysk Revolut Bank wzrósł dwukrotnie

Revolut Bank, działający w Litwie bank należący do brytyjskiej grupy usług finansowych Revolut, osiągnął w ub. roku 208 mln euro zysku netto – dwukrotnie więcej niż w 2024 r. Przychody banku wzrosły w zeszłym roku o 57 proc. do 2,8 mld euro. Głównym źródłem przychodów pozostały opłaty za operacje i prowizje, które stanowiły 71 proc. wszystkich przychodów.

„Rok 2025 był dla Revolut Banku rokiem przełomowym zarówno w europejskiej przestrzeni gospodarczej, jak i w Litwie. Udało nam się z powodzeniem połączyć szybki wzrost liczby nowych klientów ze znacznym zwiększeniem zaangażowania obecnych klientów” – powiedział w komunikacie dyrektor banku Joe Heneghan.

ZASIŁKI Środki z II filaru wpłyną na przyznawanie pomocy socjalnej?

Wypłata środków z II filaru emerytalnego może mieć wpływ na przyznawanie pomocy społecznej mieszkańcom – twierdzi Svetlana Kulpina, kierowniczka Grupy ds. Pomocy Pieniężnej w Ministerstwie Opieki Socjalnej i Pracy. „Wypłata środków może mieć wpływ na przyznawanie mieszkańcom pomocy społecznej w formie pieniężnej – zarówno zasiłek socjalny, jak i dodatki na pokrycie kosztów ogrzewania i wody, ponieważ pomoc socjalna w formie pieniężnej jest przyznawana osobom po ocenie ich dochodów i majątku oraz w sytuacji, gdy osoby te wyczerpały wszystkie legalne możliwości uzyskania dochodów” – powiedziała Kulpina w radiu LRT. Stwierdziła również, że ustawa przewiduje wyjątki dla kilku grup osób – korzystających z usług opieki paliatywnej, cierpiących na ciężką chorobę

oraz w przypadku stwierdzonej niezdolności do pracy wynoszącej 70 proc. i więcej.

ARTEFAKT Niemcy zwrócą Polsce pierścień Zygmunta Starego

Niemcy zwrócą Polsce XVI-wieczny złoty pierścień, który niegdyś należał do Zygmunta Starego i został skradziony podczas II wojny światowej. Zgodnie z ustaleniami opublikowanymi we wtorek 28 kwietnia przez dziennik „Rzeczpospolita”, chodzi o sygnet króla Polski i wielkiego księcia litewskiego Zygmunta Starego panującego w latach 1506-1548. Pierścień był pierwotnie częścią Skrzyni Królewskiej – relikwii stworzonej w 1800 r. przez księżniczkę Elżbietę Czartoryską, w której przechowywano cenne przedmioty należące do polskiej rodziny królewskiej. Artefakt został skradziony podczas II wojny światowej i niedawno odnaleziony w Pforzheim w południowo-zachodnich Niemczech. Ekspertki niemieckich muzeów określają status prawny przedmiotu jako złożony, zaznaczając, że niemieckie prawo cywilne nie daje jasnej podstawy prawnej do żądania restytucji w takich przypadkach.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Kochane Mamy,

z okazji zbliżającego się Dnia Matki – święta pełnego ciepła, wdzięczności i najpiękniejszych uczuć – składam wszystkim Mamom najserdeczniejsze życzenia oraz wyrazy głębokiego szacunku.

Macierzyństwo to najtrudniejsza i jednocześnie najpiękniejsza misja świata. To droga pisana cierpliwością, mądrością i bezwarunkową miłością. Jesteście nie tylko sercem swoich rodzin, ale i prawdziwymi twórczyniami naszej wspólnej przyszłości. Z całego serca dziękuję Wam za to.

Życzę, abyście zawsze były otoczone zdrowiem i wszelką pomyślnością. Niech każda z Was zazna tyle samo ciepła i troski, ile dobra i poczucia bezpieczeństwa ofiarowujecie światu w swoich objęciach.

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz

Uroczyste wręczenie pierwszych premii samorządowych dla najlepszych sportowców i ich trenerów

24 kwietnia, przed rozpoczęciem posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego, w Wielkiej sali rozbrzmiały brawa dla najlepszych sportowców rejonu oraz ich trenerów – po raz pierwszy uroczyste wręczenie samorządowe premie oraz podziękowania za wysokie osiągnięcia sportowe, sławiące imię rejonu wileńskiego na krajowych i międzynarodowych arenach.

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, gratulując laureatom, podkreślił, że to wyróżnienie jest zasłużonym uznaniem dla ich niestrudzonej pracy i najwyższego kunsztu.

„Spotykamy się dzisiaj, aby uhonorować tych, którzy swoją pracą, wytrzymałością i talentem rozświetlają rejon wileński na Litwie i poza jej granicami. Wasze osiągnięcia to nie tylko osobiste sukcesy, ale przede wszystkim inspiracja dla całej naszej społeczności, by mierzyć wyżej, odważnie podejmować wyzwania i konsekwentnie dążyć do celu. Cieszymy się, że możemy uhonorować te wysokie osiągnięcia sportowe nie tylko słowami, ale i konkretnym wsparciem. Życzymy, aby nie były one jedynie zwieńczeniem dotychczasowych trudów, lecz znaczącą motywacją do dalszej pracy i sięgania po kolejne szczyty” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Szczególne podziękowania mer skierował do trenerów, wyróżniając ich profesjonalizm, cierpliwość oraz wiarę w swoich wychowanków.

Odbierając nagrodę, olimpijczyk Karol Dąbrowski w imieniu wszystkich sportowców podziękował samorządowi za wsparcie i pomoc. Podkreślając znaczenie ducha zespołowego, biathlonista wręczył merowi symboliczny prezent – swoją koszulkę startową z XXV Zimowych Igrzysk Olimpijskich, przypominając, że wspólnie można osiągać najwyższe wyniki.

Podczas ceremonii uhonorowano i nagrodzono 9 sportowców z rejonu wileńskiego oraz 5 ich trenerów, którzy osiągnęli sukcesy w różnych dyscyplinach sportowych.

Gratulujemy tegorocznym laureatom:

- Za zaprezentowanie wysokiego poziomu mistrzostwa i godne reprezentowanie kraju na **XXV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich we Włoszech** uhonorowani zostali: biathloniści **Karol Dąbrowski** (30. miejsce) oraz **Sara Urumowa** (77. miejsce). Sportowcy otrzymali premie w wysokości po 1 000 euro (trenerzy: Marian Kaczanowski i Ruslan Nikitin).
- Biegacz **Andrej Jegorov** podczas Mistrzostw Świata w biegu na 50 km, które odbyły się w marcu br. w Indiach, wywalczył 21. miejsce w klasyfikacji indywidualnej oraz 5. miejsce drużynowo z reprezentacją Litwy. Sportowiec został nagrodzony kwotą 1 700 euro (trener Zenonas Zenkevičius).
- Zapasnik **Rokas Čepauskas**, zdobywca tytułu mistrza Litwy w zapasach, nagrodzony kwotą 800 euro (trener Nikołajus Ilkevičius).
- Lekkoatleta **Lukas Trasevičius**, który został mistrzem Litwy w biegu na 10 km, otrzymał nagrodę w wysokości 240 euro (trener Zenonas Zenkevičius).
- **Anton Shykov** – brązowy medalista Mistrzostw Litwy w zapasach, nagrodzony kwotą 400 euro (trener Nikołajus Ilkevičius).
- **Eva Aušraitė**, która w tym roku wywalczyła tytuł wicemistrzyni Litwy w biegu na 400 m, otrzymała nagrodę w wysokości 600 euro (trener Vilmantas Aušra).
- **Mirosław Zniszczyński**, zdobywca srebrnego medalu Mistrzostw Litwy

w biegu na 800 m, został nagrodzony kwotą 600 euro (trener Zenonas Zenkevičius).

• **Erik Czerniawski** – zdobywca III miejsca w Mistrzostwach Litwy w lekkiej atletyce (dystans 10 km), nagrodzony kwotą 120 euro (trener Zenonas Zenkevičius).

Nowy tryb przyznawania nagród sportowcom i ich trenerom

Zatwierdzony w lutym br. przez Radę Samorządu Rejonu Wileńskiego nowy tryb przyznawania nagród sportowcom i ich trenerom stał się istotnym narzędziem wzmocnienia polityki sportowej. Przejrzysty i zróżnicowany system pozwala na obiektywną ocenę osiągnięć, uwzględniając rangę zawodów, status dyscypliny oraz zajęte miejsce. Nowe zasady nie tylko zapewniają wsparcie finansowe dla sportowców, ale doceniają też wkład trenerów, którym przysługuje nagroda w wysokości 50 proc. kwoty przyznanej ich wychowankom. Inicjatywa ta ma na celu tworzenie środowiska, w którym każdy talent sportowy, niezależnie od możliwości fizycznych, czuje się ceniony i zmotywowany, by swoją przyszłość oraz kolejne zwycięstwa wiązać z rodzinnym rejonem wileńskim. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Karol Dąbrowski przekazuje merowi Robertowi Duchniewiczowi pamiątkową koszulkę olimpijską **Fot. vrsa.lt**

Andrzej Poczobut na wolności! MSZ RP: „Radujmy się, mamy go! Po 1 860 dniach”

Andrzej Poczobut — polski dziennikarz, działacz Związku Polaków na Białorusi, laureat Nagrody Sacharowa — został uwolniony z białoruskiego więzienia po pięciu latach. Operacja była efektem skoordynowanych działań Polski, USA, Mołdawii i Rumunii.

O uwolnieniu poinformował we wtorek 28 kwietnia premier RP Donald Tusk.

„Andrzej Poczobut wolny. Witaj w polskim domu, Przyjacielu” — napisał szef rządu na platformie X, dołączając zdjęcie z powitania. Według agencji BiełTA wymiana więźniów odbyła się na granicy polsko-białoruskiej.

Sojusz polsko-amerykański

Wicepremier i szef MSZ Radosław Sikorski nazwał operację przykładem doskonałego sojuszu Warszawy z Waszyngtonem. „Radujmy się, mamy go! Po 1 860 dniach w więzieniu o zastrzonym rygorze nasz bohaterski rodak, męczennik sprawy wolności, Andrzej Poczobut jest w Polsce cały i zdrowy” — powiedział szef polskiej dyplomacji na konferencji prasowej. Podkreślił, że uwolnienie nie byłoby możliwe bez prezydenta Donalda Trumpa, jego decyzji, a także bez specjalnego wysłannika USA ds. Białorusi Johna Coale'a i całego Departamentu Stanu.

Sikorski sprecyzował też formę operacji. „Nie chcę tutaj źle wymawiać nazwisk, ale była to wymiana trzy na trzy i pięć na pięć, ogólnie 5, ale trzy z naszej strony” — wyjaśnił.

Łącznie odzyskało wolność trzech Polaków i dwóch Mołdawian.

Specjalny wysłannik USA John Coale, który prowadził rozmowy z Łukaszenką, ocenił negocjacje jako wyjątkowo trudne. „To były bardzo złożone negocjacje, kilka krajów było w to zaangażowanych, ale w końcu się nam udało. Jesteśmy z tego bardzo zadowoleni” — powiedział na wspólnej konferencji z Sikorskim.

Coale przypomniał, że dotychczas udało się uwolnić 500 osób

Andrzej Poczobut spotkał się już z premierem Polski Fot. X/@donaltdusk

przetrzymany na Białorusi. „W dalszym ciągu będziemy naciskać. (...) Ludzie muszą pamiętać, że zwolnienie więźnia wymaga obu stron. Potrzeba do tego Łukaszenki i potrzeba nas” — zaznaczył. Wysłannik podziękował też prezydentowi Karolowi Nawrockiemu, którego rolę określił jako „wręcz instrumentalną”.

Order Orła Białego dla Poczobuta

Prezydent Nawrocki komentował uwolnienie podczas briefingu w Dubrowniku. „Andrzej Poczobut jest uwolniony przez reżim Łukaszenki, to człowiek, który dowiódł tego, jak mocna jest polskość, przywiązanie do polskich wartości” — podkreślił prezydent RP Karol Nawrocki.

Wskazał, że proces uwolnienia rozpoczął się we wrześniu 2025 r., gdy tuż po zaprzysiężeniu zwrócił się w tej sprawie do Donalda Trumpa. Zaprosił też Poczobuta do Pałacu Prezydenckiego po odbiór przyznanego mu wcześniej Orderu Orła Białego.

Liderka białoruskiej opozycji Swiatłana Cichanouska podkreśliła wspólny sukces sojuszników. „To wielki dzień dla nas wszystkich. Andrzej Poczobut jest wolny. Po la-

tach niesprawiedliwego więzienia i izolacji może wreszcie odetchnąć wolnością” — napisała.

Przypomniała, że około 900 osób wciąż pozostaje za kratami. „Andrzej to polsko-białoruski bohater, utalentowany i niezłomny dziennikarz, który nigdy nie zdradził swoich zasad. Reżim nie zdołał go złamać ani uciszyć” — dodała.

„Przeżyją Łukaszenkę”

Poczobut został zatrzymany 25 marca 2021 r. Kilka godzin przed aresztowaniem komentował dla „Kuriera Wileńskiego” zatrzymanie prezeski ZPB Andżeliki Borys.

„Jest to niewątpliwie pewien sprawdzian, ale Polacy na Białorusi przeżyli już Stalina, przeżyją więc też i Łukaszenkę” — mówił wówczas Poczobut w rozmowie z naszym dziennikiem.

W lutym 2023 r., gdy już był więziony „w areszcie”, został skazany na osiem lat kolonii karnej o zastrzonym rygorze pod zarzutem „rehabilitacji nazizmu”. W październiku 2025 r. — wspólnie z gruzińską dziennikarką Mzią Amaglobeli — otrzymał Nagrodę Sacharowa. ■

Opr. A.K. na podst. PAP, socmed., mat. pras.

Planszowa ekspozycja jest zaprezentowana na skwerze im. Jerzego Giedroycia (przy ul. Bokšto 14A) Fot. Marian Paluszkiwicz

„Dziś jego idee nie są tylko historią”. Wileńskie obchody urodzin Jerzego Giedroycia

Justyna Giedrojc

28 kwietnia z okazji 120. rocznicy urodzin Jerzego Giedroycia (1906-2000) oraz 80. rocznicy powstania Instytutu Literackiego odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Jerzy Giedroyc (1906-2000) — twórca geografii wolności”.

Z tej okazji w Domu Sygnatariuszy miała miejsce dyskusja pt. „Czy spuścizna polityczna Jerzego Giedroycia jest nadal aktualna?” oraz ceremonia wręczenia Nagród im. Jerzego Giedroycia. Uroczystości zostały objęte patronatem Viktoriji Čmilytė-Nielsen, wiceprzewodniczącej Sejmu RL.

W uroczystości otwarcia wystawy udział wzięli: mer Wilna Valdas Benkunskas, wicemarszałek Senatu RP Rafał Grupański, wiceprzewodnicząca Sejmu RL Viktorija Čmilytė-Nielsen, doradca premiera RL Aleksander Radczenko, prezes Instytutu Literackiego „Kultura” w Paryżu Anna Bernhardt, redaktor naczelny „Gazety Wy-

borczej” Adam Michnik, prof. Alfredas Bumblauskas i dr Barbara Stankiewicz. Teatralizowane otwarcie wystawy przygotowała i prowadziła Gabriela Andruszkiewicz.

Przemawiając podczas uroczystości goście podkreślili ideowe dziedzictwo Jerzego Giedroycia, jego znaczenie dla historii wolności i demokracji w Litwie, w Polsce, w Ukrainie i w całym regionie, a także aktualność tych idei w dzisiejszym kontekście geopolitycznym.

Planszowa ekspozycja jest zaprezentowana na skwerze im. Jerzego Giedroycia (przy ul. Bokšto 14A). Wystawa ukazuje dokonania w różnych

okresach życia Jerzego Giedroycia. Teksty na umieszczonych na schodach plakatach są w języku litewskim, ale po skanowaniu kodu QR można zapoznać się z ich treścią po polsku.

Nowy punkt na mapie miasta

— Jest to nowy punkt w mieście — miejsce spotkań, refleksji o Jerzym Giedroyciu. Zawsze mówił, żeby nikt mu nie stawiał pomników, więc myślę, że taki wybór jego upamiętnienia w Wilnie jest jak najbardziej odpowiedni. Na pewno chciałby, żeby wystawa powstała w miejscu publicznym, łatwo dostępnym. Jest to miejsce >>

często uczęszczane m.in. przez studentów Humanistycznego Uniwersytetu Białoruskiego, a z wystawą jesteśmy zorientowani na młodzież, ale także na wszystkich mieszkańców Wilna — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” dr Barbara Stankiewicz, inicjatorka wystawy.

Schody na skwerku im. Jerzego Giedroycia znajdują się w pobliżu odsłoniętych w 2016 r. schodów im. Czesława Miłosza.

— Wybór miejsca ekspozycji jest symboliczny. Miłosz i Giedroyc przez wiele dziesięcioleci korespondowali ze sobą, choć nie zawsze się ze sobą zgadzali. Dwie ważne postacie, dwaj wielcy obywatele Księstwa Litewskiego są upamiętnieni w jednej przestrzeni, poprzez to nabiera ona innego wymiaru i staje się szczególnym miejscem na Starówce, obok Zarzecza — stwierdza dr Barbara Stankiewicz.

Omal nie doszło do „drugich Bałkanów”

Inicjatorka wystawy przypomina, że Giedroyc był nie tylko architektem myśli emigracyjnej, ale także człowiekiem, który wcześniej zrozumiał, że wolna Polska, Ukraina, Litwa i demokratyczna Białoruś to nierozdzielne warunki bezpieczeństwa europejskiego.

— Dziś, w obliczu wojny i przemian, jego idee nie są już historią — stają się polityczną teraźniejszością. Człowiek ten odegrał znaczącą rolę w relacjach polsko-litewskich. Jego koncepcja ULB mówi, że bez niepodległej Litwy, Białorusi i Ukrainy nie może być niepodległej Polski, ale też bez wolnej Polski nie może być niepodległej Litwy. Giedroyc jest postacią ważną nie tylko w kontekście stosunków polsko-litewskich, ale też dla całego regionu, całej Europy Środkowej — powiedziała dr Barbara Stankiewicz.

Prof. Alfredas Bumblauskas uważa, że dzięki ideom Giedroycia w 1989 r. nie doszło do konfliktu polsko-litewskiego o granice.

— Po upadku imperium sowieckiego w naszym regionie omal nie doszło do „drugich Bałkanów”. Upadek imperium, mnóstwo ambitnych mniejszości narodowych, mnóstwo niedoświadczonych i tchórzliwych polityków, nieuzasadnionych historycznie granic — wszystko to stanowiło bombę, która mogłaby wybuchnąć, gdyby nie Jerzy Giedroyc. Jego idee wpłynęły na polską politykę zagraniczną w taki sposób, że Polska zrezygnowała ze wszelkich, opartych na sentymentach, ambicji dotyczących wschodniej granicy — wyjaśnia prof. Alfredas Bumblauskas, autor koncepcji wystawy.

Polityk, publicysta, twórca i redaktor paryskiej „Kultury”

Jerzy Giedroyc urodził się 27 lipca 1906 r. w Mińsku (obecnie stolica Białorusi). Pochodził ze starego, spolonizowanego rodu litewskiego. W 1919 r. Giedroyciowie przenieśli się do Warszawy, gdzie Jerzy ukończył gimnazjum im. Jana Zamoyskiego. W latach 1924-1929 studiował prawo, a następnie historię na Uniwersytecie Warszawskim.

Po wybuchu II wojny światowej, jako pracownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu, został ewakuowany do Rumunii. W 1941 r. zgłosił się do służby wojskowej, wyjechał do Palestyny, gdzie wstąpił do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich. Następnie z armią gen. Andersa znalazł się w Rzymie, gdzie w 1946 r. założył Instytut Literacki, w ramach którego po przenosinach do Paryża wydawał miesięcznik „Kultura” i „Zeszyty Historyczne”. „Kultura” stała się najważniejszym czasopismem powojennej emigracji polskiej oraz ośrodkiem skupiającym najwybitniejszych polskich publicystów i pisarzy emigracyjnych. od samego początku istnienia „Kultury” jej głównym priorytetem było utrzymanie bliskich związków z Polską, pismo popierało ideę przywrócenia niepodległości Litwie, Ukrainie i Białorusi.

Jerzy Giedroyc zmarł 14 września 2000 r. w Maisons-Laffitte pod Paryżem. Po jego śmierci, zgodnie z jego życzeniem, „Kultura” przestała wychodzić. Ostatni numer ukazał się w październiku 2000 r.

Twórca i redaktor paryskiej „Kultury” był odznaczony wieloma prestiżowymi nagrodami i orderami, m.in. francuskim Krzyżem Oficerskim Legii Honorowej (1996). W 1997 r. otrzymał honorowe obywatelstwo Litwy, a w 1998 r. Order Giedymina. Krytycznie patrząc na stosunki panujące w Polsce po 1989 r., odmówił przyjęcia najwyższego polskiego odznaczenia — Orderu Orła Białego.

Senat RP ustanowił rok 2026 Rokiem Jerzego Giedroycia.

Wystawa „Jerzy Giedroyc (1906-2000) — twórca geografii wolności” czynna będzie do jesieni br., następnie w tym miejscu zaplanowano odsłonięcie stałej tablicy pamiątkowej poświęconej Jerzemu Giedroyciowi. ■

„Koncepcja ULB, czyli sprawa najbliższych sąsiadów Polski — Ukrainy, Litwy i Białorusi była jedną z najważniejszych spraw dla Jerzego Giedroycia” — powiedziała Anna Bernhardt, prezes Instytutu Literackiego „Kultura” w Paryżu
Fot. Marian Paluszkiwicz

„Czuć, że jesteśmy jedną wspólnotą”. Świętujemy Dzień Polonii i Polaków za Granicą

Honorata Adamowicz

Dzień Polonii i Polaków za Granicą ma szczególne znaczenie dla społeczności polskiej na Litwie — to przede wszystkim pielęgnowanie tradycji i wyrażanie dumy z przynależności narodowej. Tymczasem Dzień Flagi RP jest dla litewskich Polaków dobrą okazją, by pokazać przywiązanie do polskich symboli — o czym też sami chętnie opowiadają w rozmowie z „KW”.

Dzień Flagi RP przypomina, że biało-czerwone barwy łączą ludzi także poza granicami Polski **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Oba święta obchodzone są 2 maja. Dzień Polonii i Polaków za Granicą w 2002 r. został ustanowiony przez Sejm RP z inicjatywy Senatu RP jako wyraz uznania dla dorobku Polonii oraz Polaków mieszkających poza granicami kraju. Dzień Flagi RP został ustanowiony w 2004 r.

„Pokazać, ilu nas tu jest”

— Dla mnie to bardzo ważne święto. Obchodzimy je co roku razem z rodziną i zawsze staramy się spędzić ten dzień uczestnicząc w uroczystym pochodzie. 2 maja, w Dzień Polonii i Polaków za Granicą, idziemy wspólnie na pochód. To już nasza tradycja i nie wyobrażam sobie, żeby mogło nas tam zabraknąć. Spotykamy tam znajomych, sąsiadów,

innych Polaków i naprawdę czuć, że jesteśmy jedną wspólnotą. To dla mnie ważne, żeby pokazać, ilu nas tu mieszka i że nadal pielęgnujemy swoją kulturę i język — podzieliła się refleksją z „Kurierem Wileńskim” pani Grażyna, która akurat w Domu Kultury Polskiej w Wilnie kupowała polską książeczkę dla wnuczki. Jak dodała, miłość do polskości stara się przekazywać także swoim wnukom.

Dla niej także bardzo ważnym świętem jest Dzień Flagi RP. W tym dniu stara się w prosty, ale symboliczny sposób podkreślić swoją pamięć i szacunek.

— Polska flaga, tak samo jak litewska, ma dla mnie duże znaczenie — obie są częścią mojego życia. Przypominają mi o tym, skąd pochodzę i gdzie mieszkam. Mieszkam w bloku, więc nie mogę wywiesić flagi na zewnątrz, ale >>

w domu zawsze ją wystawiam, żeby zaznaczyć ten dzień. To taki prosty gest, ale dla mnie bardzo ważny — powiedziała pani Grażyna.

Młodzi: tradycja wyniesiona z domu i szkoły

To święto jest również ważne dla młodego pokolenia. Młodzi ludzie podkreślają, że przywiązanie do takich dni jak Dzień Polonii i Polaków za Granicą czy Dzień Flagi RP wynieśli przede wszystkim z domu i ze szkoły. To tam uczą się szacunku do tradycji, języka i symboli narodowych, a później sami chcą to pielęgnować i przekazywać dalej.

— Uczyłam się w Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie i tam co roku obchodzono zarówno Dzień Polonii i Polaków za Granicą, jak i Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Szkoła bardzo dbała o takie tradycje uczestniczyliśmy w pochodach, przygotowaliśmy występy, rozmawialiśmy o historii i o tym, co to znaczy być Polakiem poza granicami kraju — mówi dziś 20-letnia Marzena.

W tym roku Marzena jest już studentką, ale mimo że szkołę ma za

sobą, ważny zwyczaj w niej pozostał. Razem z dawnymi kolegami z klasy, jak co roku, planują wziąć udział w pochodzie. To dla nich nie tylko tradycja, ale też okazja do spotkania i powrotu do wspólnych wspomnień.

Podkreśla, że nie uważa się za zagorzałą patriotkę, jednak szacunek do tradycji i potrzeba uczestniczenia w takich wydarzeniach wyniosła ze szkoły. Dziś traktuje to jako coś naturalnego, jako część wychowania, którą po prostu kontynuuje w dorosłym życiu.

„Biało-czerwone barwy łączą”

Tymczasem Kazimierz Liplański powiedział nam, że dla niego to święto jest przypomnieniem, że polskość nie zawsze oznacza pochodzenie z Polski.

— Ja żyję tu, na Wileńszczyźnie, z dziada pradziada, a polskość jest dla mnie częścią domu, języka, wiary, tradycji i codziennej pamięci. Święto Flagi przypomina mi, że biało-czerwone barwy łączą ludzi także poza granicami Polski i zobowiązują do tego, by tę tożsamość mądrze przekazywać dalej — powiedział Kazimierz.

Razem, bez względu na narodowość

Spotkaliśmy też osoby, które tradycyjnie biorą udział w pochodzie z kolegami z pracy, wśród których są także Litwini. Pokazuje to, że te relacje są zupełnie normalne i codzienne. W pracy współpracują ze sobą bez względu na narodowość, a potem wspólnie idą na pochód, traktując to po prostu jako wspólne wyjście i element świętowania.

— Pracuję jako kontroler w autobusach miejskich i już trzeci rok z rzędu cała nasza grupa idzie razem na pochód. Dla nas to po prostu stało się czymś normalnym: spotykamy się na co dzień w pracy, współpracujemy ze sobą bez względu na to, skąd kto pochodzi i potem razem idziemy świętować. Wśród nas są też Litwini. Idą z nami tak samo jak wszyscy, a w rękach trzymają małe flagi: jedną biało-czerwoną, drugą litewską. Traktujemy to po prostu jako wspólne wyjście po pracy i sposób na spędzenie tego dnia razem. I właśnie to jest w tym najważniejsze, że to nas łączy, a nie dzieli — powiedziała nam wilanianka Iwona Zabłocka.

Dzień Polonii i Polaków za granicą jest dla Polaków na Litwie czymś więcej niż tylko symboliczną datą w kalendarzu **Fot. M. P.**

Grzegorz Poznański: „Polskie szkoły muszą też jasno odpowiedzieć, jaki jest ich plan strategiczny”

Antoni Radczenko

Stosunki polsko-litewskie były, są i muszą mieć wymiar strategiczny — podkreśla chargé d'affaires RP w Wilnie Grzegorz Poznański, który zakończył swą misję w Litwie. Dodaje, że partnerzy i sojusznicy, kiedy mają problemy, muszą wspólnie szukać rozwiązań.

Przed wyjazdem, we środę 29 kwietnia, spotkał się z przedstawicielami polskich mediów w Litwie. Dyplomata zaznaczył, że katalog spraw niezalutowanych i wynikających z traktatu polsko-litewskiego generalnie jest stały. Tym niemniej klimat w stosunkach obustronnych zmienił się na lepsze.

„Tabu zaczęły znikać”

„Mam perspektywę 2017 r., kiedy przyjechałem tutaj po raz pierwszy. Wtedy było bardzo ciężko rozmawiać o wielu rzeczach. Dzisiaj wydaje się, że klimat się zmienia. Być może wynika to też ze zmian pokoleniowych w polityce litewskiej. Kiedyś na pewne sprawy rozmówcy litewscy potrafili reagować lekko nerwowo. Chociażby na pisownię nazwisk. Dzisiaj partia socjaldemokratyczna składa projekt ustawy w Sejmie, który ma być procedowany. To pokazuje, że pewne tabu zaczęły znikać” — oświadczył Grzegorz Poznański.

Zdaniem gospodarza spotkania wpływ na klimat może mieć sytuacja geopolityczna.

„Dzisiaj na Litwie nikt nie ma żadnych wątpliwości, skąd płynie zagrożenie. Stosunki polsko-litewskie były, są i muszą mieć wymiar strategiczny. Partnerzy strategiczni i dobrzy sojusznicy, jeśli mają problemy, to siadają i starają się je rozwiązać” — dodał chargé d'affaires.

Szczególna uwaga poświęcana szkolnictwu

W przypadku mniejszości polskiej na Litwie strona polska szczególną uwagę poświęca szkolnictwu.

„Staramy się pracować nad tym, aby polskie szkolnictwo na Litwie miało systemowo lepszą sytuację. Żeby było silniejsze. Żeby stale podnosiło swój poziom. Żeby było atrakcyjne dla ro-

Na Litwie nikt nie ma żadnych wątpliwości, skąd płynie zagrożenie — mówi Grzegorz Poznański **Fot. Marian Paluszkiwicz**

dziców. Żeby polska szkoła była synonimem tego, że daje dobre wykształcenie ich dzieciom. Mamy tutaj pewne, małe sukcesy, które, mam nadzieję, za chwilę będą bardziej widoczne. Musimy w sposób systemowy wspierać polskie szkoły. Ale polskie szkoły muszą też jasno odpowiedzieć, jaki jest ich plan strategiczny. Kiedy przyjechałem tutaj w ubiegłym roku, miałem okazję spotkać się z Macierzą Szkolną. Powiedziałem, że to przede wszystkim wy musicie określić, jak polska szkoła ma wyglądać. Jako dobra szkoła, kształcąca ludzi, którzy będą dobrze radzić sobie na Litwie, na rynku litewskim” — podkreślił Poznański.

NATO i UE

Polski dyplomata zaznaczył, że na szczeblu NATO oraz Unii Europejskiej Litwa i Polska mają tożsame stanowiska.

„Pamiętam czasy, kiedy nie było kontaktów na najwyższym szczeblu. Były takie czasy, ale kontakty wojskowe

trwały w najlepsze. Często pytałem naszych wojskowych, czy nie mają jakichś problemów. Mówili: absolutnie nie, my robimy swoje. To pokazuje, że ten wymiar strategiczny po prostu jest realizowany trochę niezależnie od klimatu (politycznego — przyp. red.). Wydaje mi się, że to nie się nie zmienia. Oczywiście może być raz lepsza, raz gorsza atmosfera. To właśnie jest nasze zadanie, aby tworzyć dobrą atmosferę. Stąd wspomagamy polityków litewskich, żeby przyjeżdżali do Polski, a polityków polskich, żeby przyjeżdżali na Litwę” — zaznaczył Grzegorz Poznański.

Dyplomata nie wykluczył, że w najbliższej przyszłości mogą pojawić się litewsko-polsko-ukraińskie projekty w dziedzinie przemysłu zbrojeniowego. „Sądzę, że trzeba będzie poczekać, aż ruszy program SAFE i pojawią się konkretne przykłady. Są prowadzone rozmowy litewsko-polskie, polsko-ukraińskie, litewsko-ukraińskie. Sądzę, że to tylko kwestia czasu, kiedy wspólne projekty się pojawią” — oświadczył dyplomata. ■

Miliardy euro, które nie pracują. Ukryty problem litewskiej gospodarki

Na kontach litewskich firm zalegają miliardy euro, które nie pracują na zysk. Choć decyzja ta zapewnia płynność, jej skutki sięgają dalej niż mogłoby się wydawać – i mogą wpływać nie tylko na same przedsiębiorstwa.

9,6 miliarda euro „w uśpieniu”

Z danych z początku roku wynika, że litewskie przedsiębiorstwa utrzymują aż 9,6 mld euro na lokatach jednodniowych. Choć w skali miesiąca kwota ta spadła o 123,8 mln euro (1,3 proc.), nadal oznacza to, że około 85 proc. środków firm pozostaje niewykorzystanych inwestycyjnie.

Taka strategia, oparta na bezpieczeństwie i dostępności gotówki, jest szczególnie popularna wśród małych i średnich przedsiębiorstw. Firmy te preferują rachunki bieżące, gdzie oprocentowanie sięga maksymalnie 0,3 proc. rocznie. W praktyce oznacza to realną utratę wartości pieniądza w warunkach inflacji.

„Teoretycznie, gdyby przedsiębiorstwa zainwestowały te pieniądze, pozytywne skutki odczuliby zarówno ich pracownicy, jak i gospodarka Litwy. Gdyby te 9,6 mld euro generowało około 3 proc. rocznego zwrotu, litewskie przedsiębiorstwa zarobiłyby dodatkowo około 288 mln euro pasywnego dochodu rocznie. Oznaczałoby to więcej środków na wynagrodzenia, premie lub większą odporność w przypadku spowolnienia gospodarczego. Z kolei instytucje finansowe mogłyby śmiało i taniej udzielać kredytów mieszkańcom lub przedsiębiorstwom” — wyjaśnia Deividas Žukas, kierownik działu kredytów biznesowych w banku Bigbank.

Alternatywy dla rachunków bieżących

Eksperti wskazują, że utrzymanie płynności finansowej nie musi wykluczać osiągania wyższych zysków. Jednym z rozwiązań są lokaty oszczędnościowe, które umożliwiają swobodny dostęp do środków przy jednoczesnym oprocentowaniu sięgającym około 2,4 proc.

Firmy dysponujące większymi rezerwami mogą także rozważyć lokaty terminowe, pozwalające na uzyskanie wyższych zwrotów w zamian za czasowe zamrożenie kapitału. Takie podejście umożliwia dywersyfikację środków i bardziej efektywne zarządzanie finansami.

Pierwsze oznaki zmian

Pomimo dominującej ostrożności w litewskim biznesie widoczne są też oznaki zmiany podejścia. W styczniu depozyty terminowe przedsiębiorstw wzrosły o 7,3 proc. (122,8 mln euro), osiągając poziom 1,8 mld euro. Coraz więcej firm decyduje się na ulokowanie części środków na okres od 1 do 6 miesięcy.

Równocześnie rośnie zainteresowanie bardziej dochodowymi, choć ryzykowniejszymi formami inwestycji. Dane „Profitus” wskazują, że w ciągu dwóch lat liczba aktywnie inwestujących przedsiębiorstw niemal się podwoiła, a „Synergy Finance” szacuje, że ponad 60

proc. inwestujących w fundusze stanowią osoby prawne.

„Małe i średnie przedsiębiorstwa zazwyczaj unikają ryzyka i poszukują bardziej elastycznych oraz bezpieczniejszych rozwiązań, dlatego pieniądze często są po prostu przechowywane na zwykłych rachunkach bankowych, choć coraz częściej wybierane są również lokaty. Dostępność środków pieniężnych jest niezbędna do zapewnienia codziennej działalności, jednak zauważamy, że przedsiębiorstwa poszukują więcej pasywnych źródeł dochodu — średnia kwota lokaty biznesowej wśród naszych klientów osiągnęła już 100 tys. euro” — wyjaśnia Deividas Žukas.

Litewskie przedsiębiorstwa dysponują ogromnym kapitałem, który w dużej mierze pozostaje niewykorzystany. Choć ostrożność finansowa jest zrozumiała, całkowite unikanie inwestycji oznacza realne straty — nie tylko dla firm, ale także dla pracowników i całej gospodarki. ■

Opr. J. B. na podst. inf. more.lt

Litewskie przedsiębiorstwa przechowują większość środków na rachunkach bieżących, zamiast je inwestować **Fot. Freepik**

Tūkstančiai gyventojų už elektrą gali mokėti mažiau

Kiekvienam namų ūkiui svarbu protingai valdyti išlaidas, o ypač tai aktualu jautriausioms visuomenės grupėms: gaunantiems socialinę paramą, šalpos senatvės pensiją, šalpos kompensaciją ar turintiems negalią. Bendrovė „Ignitis“ primena, kad šie klientai turi galimybę už elektrą mokėti gerokai mažiau. Tereikia atlikti keletą paprastų veiksmų, kad sąskaitos už elektros energiją reikšmingai sumažėtų.

Nors ši galimybė egzistuoja jau kurį laiką, tūkstančiai vartotojų dar nėra ja pasinaudoję. Visuomeniniu elektros energijos tiekimu besinaudojantiems pažeidžiamiesiems asmenims taikomos palankesnės sąlygos, o tarifai įprastai keičiami kas pusmetį.

„Siekiamo pažeidžiamiesiems elektros energijos vartotojams sudaryti pačias palankiausias sąlygas ir pačią mažiausią kainą už elektros energiją. Jau nuo metų pradžios elektros energijos vartotojai įsitikinę, kad turi teisę naudotis visuomeniniu tiekimu, gali nutraukti sutartį su nepriklausomu elektros energijos tiekėju ir jiems automatiškai bus taikomas visuomeninio tiekimo tarifas, kuris pažeidžiamiesiems vartotojams yra pigiausias. Nemažai pažeidžiamųjų vartotojų šia galimybe dar nepasinaudojo, todėl kviečiame atlikti du paprastus žingsnius ir už elektros energiją mokėti mažiau“, – akcentuoja energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas.

Turi teisę sugrįžti į visuomeninį tiekimą

Teisę grįžti į visuomeninį elektros energijos tiekimą nuo 2025 m. birželio 1 d. turi visi vartotojai, kurie atitinka teisės aktuose nustatytus smulkaus ar pažeidžiamo vartotojo požymius. Nesvarbu, ar šiuo metu naudojama nepriklausomu, ar garantiniu tiekimu, tokie vartotojai turi teisę į visuomeninį tiekimą. Svarbu žinoti, kad skubėti nereikia – galutinio termino sugrįžti nėra, o visuomeniniu tiekimu bus galima naudotis net iki 2030 metų.

„Ignitis“ privačių klientų tarnybos vadovas Andrius Kavaliauskas kviečia žmones nelikti abejingus ir pasitikrinti savo ar artimųjų elektros tiekimo sąlygas.

„Mums nuoširdžiai rūpi, kad kiekvienas, o ypač pažeidžiamas ar sunkiau besiverčiantis klientas, jaustųsi saugiai ir užsitikrintų būtinausias paslaugas pačia mažiausia kaina. Suprantame, kad elektros tiekimo subtilybės gali atrodyti sudėtingos, todėl norime padrąsinti tiek pačius vartotojus, tiek jų artimuosius pasidomėti šia valstybės teikiama galimybe. Pasinaudokite galimybe sutaupyti – grįžtant į visuomeninį tiekimą ir naudojantis taikant pažeidžiamųjų vartotojų tarifą, jei gaunate socialinę paramą, turite negalią, gaunate šalpos senatvės pensiją ar šalpos kompensaciją.

Taip pat kviečiame vaikus ir anūkus padėti vyresniems giminaičiams ar negalią turintiems artimie-

siems pasitikrinti sąlygas. Esame pasirengę atsakyti į visus klausimus ir paprastai paaiškinti grįžimą į visuomeninį tiekimą – tam bereikia dviejų paprastų žingsnių“, – sako A. Kavaliauskas.

Ypatingas dėmesys pažeidžiamiesiems vartotojams

Visuomeninis elektros energijos tiekimas – tai valstybės reguliuojama paslauga, teikiama buitiniams vartotojams, kuriems elektros energiją privalo užtikrinti visuomeninis tiekėjas. Pagal galiojančius teisės aktus, pažeidžiami vartotojai yra asmenys, gaunantys socialinę paramą, turintys negalią bei tie, kurie gauna šalpos senatvės pensiją ar šalpos kompensaciją. Tradiciškai tai yra mažiausiai elektros energijos suvartojantys, taupūs ir kainai jautriausi namų ūkiai.

Šiai vartotojų grupei taikomos palankesnės sąlygos, o dalis elektros energijos kainos kompensuojama valstybės lėšomis. Tai leidžia sumažinti jų patiriamas išlaidas už būtinausias paslaugas.

Kiek sumoka pažeidžiami vartotojai?

Visuomeniniu tiekimu besinaudojančių pažeidžiamųjų vartotojų elektros energijos suvartojimas paprastai yra mažiausias. Jis maždaug 15 proc. mažesnis nei kitų klientų. Šaltuoju metų laiku, pavyzdžiui, vasarį, pažeidžiamųjų vartotojų vidutinis suvartojimas siekė beveik 117 kWh, o vidutinė sąskaita už elektros energiją sudarė apie 21 eurą. Vasarą visuomeninio tiekėjo vartotojų elektros energijos poreikis paprastai sumažėja apie tris kartus. Skaičiuojama, kad šiltuoju sezonu pažeidžiamiesiems visuomeninio tiekimo vartotojams vidutiniškai reikėtų vos 36 kWh per mėnesį, tad sąskaita sudarytų tik apie 6,5 euro.

Ar turite teisę grįžti į visuomeninį tiekimą, galite lengvai pasitikrinti įvedę savo objekto numerį interneto svetainėje www.pasirinkitetiekeja.lt arba paskambinę telefonu +370 611 21 802. Objekto numeris nurodytas kiekvieno mėnesio sąskaitose už elektros energiją. Turint teisę naudotis visuomeninio tiekimo paslauga, užtenka nutraukti galiojančią sutartį su nepriklausomu elektros energijos tiekėju ir visuomeninio tiekimo paslauga vartotojams bus taikoma automatiškai.

Zam. 2893

Vienu rūpesčiu mažiau, kai elektros kaina žemesnė

**Visuomeninis elektros
energijos tiekimas
pažeidžiamiems**

Sužinokite daugiau:

🌐 www.ignitis.lt

☎ +370 611 21802

Konstytucja 3 Maja. Babilas: „To wydarzenie pokazuje nasze możliwości”

Antoni Radczenko

Konstytucja 3 Maja to dobra okazja do zacieśnienia współpracy nie tylko pomiędzy Litwą a Polską, ale również z innymi państwami regionu – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” twierdzi Dainius Babilas. Wśród posłów, którzy uchwalili Konstytucję, byli przedstawiciele różnych narodów.

3 maja minie 235. rocznica uchwalenia przez Sejm Czteroletni Ustawy Rządowej Fot. Marian Paluszkiewicz

3 maja minie 235. rocznica uchwalenia przez Sejm Czteroletni w Warszawie Ustawy Rządowej, która do historii przeszła jako Konstytucja 3 Maja. Na Litwie 3 maja nie jest dniem wolny od pracy, tym niemniej od kilkunastu lat te wydarzenie zajmuje szczególne miejsce w litewskiej historiografii.

Uchwały Sejmu

W 2011 r. Sejm Litwy przyjął uchwałę, w której stwierdzono „że Konstytucja 3 Maja wraz z Wzajemną Deklaracją Obojga Narodów stanowią część wspólnego dziedzictwa historycznego Litwy i Polski, które wzmacnia pamięć historyczną naszych narodów, in-

spiruje mądrość polityczną i pomaga naszym obywatelom lepiej poznać historię Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego”.

Dekadę później Sejm przyjął kolejną uchwałę. „230 lat temu w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie, rezydencji władców Rzeczypospolitej Obojga Narodów, została uchwalona Konstytucja 3 Maja – pierwsza spisana konstytucja w Europie” – podkreślono w dokumencie.

– Obchody uchwalenia Konstytucji 3 Maja to jest doskonała możliwość do wzmocnienia polsko-litewskich relacji, co w dzisiejszej sytuacji geopolitycznej jest czymś bardzo ważnym. To wydarzenie właśnie pokazuje nasze możliwości, co udało się zrobić dobrze- ➤

go dla obu narodów – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Dainius Babilas, dyrektor Departamentu Mniejszości Narodowych przy rządzie Litwy.

Zacieśnienie współpracy

Uchwalenie Konstytucji faktycznie było ostatnią próbą zreformowania Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Nowy akt prawny między innymi zlikwidował ostatecznie zasadę liberum veto (łac. „wolne nie pozwalam”), uchylił wolną elekcję poprzez wprowadzenie dynastii dziedzicznej, zwiększył prawa mieszczan, nie zlikwidował poddaństwa chłopów, ale wziął ich pod opiekę państwa. Nadal państwo dzieliło się na Koronę Polską oraz Wielkie Księstwo Litewskie, ale związek dwóch organizmów państwowych był jeszcze bardziej zacieśniony.

Zdaniem Dainiusa Babilasa Konstytucja 3 Maja jest powodem dla dumy nie tylko Polaków i Litwinów.

– Rzeczpospolita zrzeszała w sobie wiele narodów. W jej życiu uczestniczyli przedstawiciele wielu narodów. Posłowie, którzy uchwalili Konstytucję, również należeli do różnych narodów. Wydarzenie sprzed ponad 200 lat pokazało, że ludzie z tego regionu mogą działać wspólnie – ocenia dyrektor departamentu.

3 maja 2013 r. w polskim Trybunale Konstytucyjnym odbyła się specjalna uroczystość z okazji Narodowego Święta Trzeciego Maja. Specjalny wykład pt. „Postrzeżenie Ustawy Rządowej z 3 Maja 1791 roku z perspektywy ukraińskiej” wygłosił sędzia Sądu Konstytucyjnego Ukrainy prof. Petro Stecjuka. „Konstytucja 3 Maja była, jak się wydaje, niczym innym, jak przejawem tworzenia się podwalin pod wprowadzenie – już we współczesnym rozumieniu warunków pojawienia się konstytucji (we współczesnym jej rozumieniu) właśnie tutaj, w tej części kontynentu europejskiego” – podkreślił ukraiński konstytucjonalista. Dodał dalej: „Na zakończenie swojego wystąpienia pragnę jeszcze raz podkreślić, że fakt uchwalenia Konstytucji 3 Maja miał nie tylko wielkie znaczenie dla ugruntowania się idei konstytucyjnych zarówno w Polsce, jak i na innych terenach byłej Rzeczypospolitej, a także sprzyjał postępowi demokracji w państwach sąsiednich. Konstytucja 3 Maja należy do dokumentów, które stały u źródeł współczesnego europejskiego konstytucjonalizmu”.

Reakcja na Litwie

W tym roku Departament Mniejszości Narodowych nie planuje robić żadnych uroczystości 3 maja.

– Generalnie Departament raczej nieczęsto robi tego typu wydarzenia. Mniej więcej kilka na rok. Praca Departamentu polega na tym, aby dobrze funkcjonowały instytucje przy Departamencie. Chcemy, żeby tego typu wydarzenia robiły

Posłowie, którzy uchwalili Konstytucję, należeli do różnych narodów – twierdzi Dainius Babilas
Fot. Marian Paluszkiwicz

organizacje pozarządowe, same wspólnoty narodowe. Jak już wspominałem, w tym roku planów dotyczących obchodów nie mamy, ale w przyszłości wszystko może zmienić się – tłumaczy Babilas.

Na Litwie uchwalenie wspólnej Konstytucji przyjęto pozytywnie, czego dowodem są sejmiki gromnicze, które zatwierdziły ustawę. „Ich decyzje stanowiły swiste referendum tamtego czasu »za« lub »przeciw« Konstytucji 3 Maja. Postanowienia tych sejmików pokazały, że szlachta Wielkiego Księstwa Litewskiego poparła reformy w większym stopniu niż szlachta Królestwa Polskiego” – czytamy na stronie Sejmu Litwy.

Według historyka Wojciecha Szczygielskiego, spośród 78 sejmików Rzeczypospolitej Obojga Narodów około 90 proc. w tej czy innej formie poparło Konstytucję, a w tekstach uchwał 10 proc. sejmików kwestię Konstytucji pominięto milczeniem. W Wielkim Księstwie Litewskim na 33 sejmiki na Konstytucję zaprzysiężono aż 27 (w Polsce – 10), podziękowania królowi,

Sejmowi lub marszałkowi Sejmu złożyło 5 sejmików (w Polsce – 8), a ślubowanie Konstytucji (przyjęte jej przestrzeżenie) złożył 1 sejmik (w Polsce – 19). Osiem polskich sejmików milczało na temat Konstytucji, na Litwie – ani jeden. „Warto zauważyć, że w lutym 1792 roku uczestnik sejmiku powiatu rosińskiego, drobny szlachcic żmudzki Maciej Birzyszko (zaznaczony trzema krzyżykami jako niepiśmienny), wraz z Dionizym Paszkiewiczem podpisał się pod Konstytucją 3 Maja, a 126 lat później jego potomek Mykołlas Birziška podpisał Akt Niepodległości z 16 lutego 1918 roku” – czytamy na stronie sejmowej. ■

3 maja minie 235. rocznica uchwalenia przez Sejm Czteroletni w Warszawie Ustawy Rządowej, która do historii przeszła jako Konstytucja 3 Maja. Na Litwie 3 maja nie jest dniem wolny od pracy, tym niemniej od kilkunastu lat te wydarzenia zajmują szczególne miejsce w litewskiej historiografii.

Bicie to nie wychowanie. Przemoc wobec dzieci nie maleje, tymczasem ofiary milczą

Honorata Adamowicz

30 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Sprzeciwu wobec Bicia Dzieci, który ma przypominać, że przemoc jest naruszeniem praw najmłodszych, a nie metodą wychowawczą. Jak dowiedział się „KW” od obrońców praw dziecka, mimo rosnącej świadomości i obowiązujących zakazów, na Litwie problem nie maleje.

W ubiegłym roku na Litwie odnotowano niemal 3 tys. przypadków przemocy fizycznej wobec dzieci, a w pierwszym kwartale bieżącego roku ponad 900 przypadków **Fot. Freepik**

Statystyki pokazują, że tysiące dzieci wciąż doświadczają przemocy, często we własnych domach.

Przemoc zaczyna się w domu

— Przemoc wobec dzieci w środowisku rodzinnym to jeden z najbardziej bolesnych problemów, sygnalizujących trudności i potrzebę wsparcia. Głównym zadaniem obrońców praw dziecka w takich sytuacjach jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, aby mogło ono dorastać w bezpiecznym środowisku odpowiadającym jego potrzebom. Dalsza pomoc często jest konieczna dla całej rodziny poprzez identyfikację przyczyn przemocy oraz pomoc w radzeniu sobie z pojawiającymi się wyzwaniem — komentuje

w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Neringa Lavinskienė, starsza doradczyni Wydziału Pomocy Metodycznej oraz Współpracy Krajowej i Międzynarodowej w Państwowej Służbie Ochrony Praw Dziecka i Adopcji.

System reaguje, ale potrzebuje sygnałów

Jak podkreśla rozmówczyni, obrońcy praw dziecka pozostają w stałej gotowości do działania i reagują na każde zgłoszenie mogące wskazywać na naruszenie praw najmłodszych. W praktyce oznacza to natychmiastowe podjęcie interwencji — najczęściej poprzez wizytę w domu rodziny. Podczas takich działań specjaliści nie ograniczają się do powierzchownej oceny sytuacji. Rozmawiają >>

indywidualnie z każdym członkiem rodziny, starając się uzyskać pełny obraz relacji i warunków, w jakich żyje dziecko. Szczególną wagę przykłada się do głosu samego dziecka – jeśli jego wiek i stan zdrowia na to pozwalają, jego opinia jest wysłuchiwana i brana pod uwagę przy dalszych decyzjach. Cała sytuacja jest analizowana wieloaspektowo, z uwzględnieniem zarówno czynników emocjonalnych, jak i środowiskowych.

W przypadkach, gdy pojawia się podejrzenie lub potwierdzenie przemocy, kluczowe staje się szybkie ustalenie czy dziecko może bezpiecznie pozostać w swoim dotychczasowym otoczeniu. Jeśli istnieje jakiegokolwiek zagrożenie, podejmowane są działania mające na celu zapewnienie mu natychmiastowego bezpieczeństwa. Równolegle uruchamiane są mechanizmy wsparcia dla całej rodziny – od pomocy psychologicznej, przez pracę socjalną, aż po specjalistyczne programy wsparcia. Jak zaznaczają eksperci, celem tych działań nie jest karanie, lecz realna pomoc i zmiana sytuacji – zarówno dla dziecka, jak i jego najbliższych.

Źródła informacji o możliwych naruszeniach praw dziecka są różnorodne. Sygnały mogą pochodzić z najbliższego otoczenia – od sąsiadów, krewnych czy znajomych – ale także z instytucji, takich jak policja, placówki medyczne czy szkoły i przedszkola. Coraz częściej zdarza się również, że to same dzieci decydują się mówić o doświadczanej krzywdzie. Każde takie zgłoszenie traktowane jest poważnie i może stać się początkiem interwencji ratującej zdrowie, a nawet życie dziecka.

– Na Litwie wszystkie formy przemocy wobec dzieci są zakazane. Ochrona dziecka przed każdym rodzajem przemocy, zapewnienie mu bezpieczeństwa oraz troska o jego zdrowie fizyczne i emocjonalne to obowiązek każdego dorosłego. Mimo to co roku średnio około trzy tysiące dzieci nadal doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbania. Są to przypadki znane obrońcom praw dziecka, jednak niewątpliwie wiele sytuacji przemocy pozostaje niezauważonych – podkreśla Nerin-ga Lavinskienė.

Milczenie ofiar

Dziecko, które doświadcza przemocy ze strony bliskiej osoby, bardzo często pozostaje ze swoim cierpieniem w całkowitym milczeniu. Bariera strachu i wstydu bywa na tyle silna, że uniemożliwia mu opowiedzenie o tym, co przeżywa nawet najbardziej zaufanym dorosłym. Otworzenie się i zwierzenie komuś z własnych doświadczeń staje się dla niego ogromnym wyzwaniem, wymaga odwagi, której często brakuje w sytuacji ciągłego napięcia i poczucia zagrożenia.

Dodatkowo dziecko może odczuwać silny konflikt wewnętrzny. Z jednej strony doświadcza krzywdy, z drugiej boi się, że prosząc o pomoc, zaszkodzi osobie, która je skrzywdziła, a która często jest kimś bliskim: rodzicem, opiekunem czy innym członkiem rodziny. Pojawia się poczucie winy, lojalności lub przekonanie, że to ono ponosi odpowiedzialność za to, co się dzieje.

W wielu przypadkach milczenie jest także wynikiem bezpośredniego nacisku ze strony sprawcy. Dzieci doświadczające przemocy bywają zastraszane, szantażowane lub manipulowane, aby nikomu nie ujawniały prawdy o sytuacji w domu. Groźby, obietnice czy budowanie atmosfery tajemnicy skutecznie zamykają im drogę do szukania pomocy. W efekcie dramat rozgrywa się w ukryciu, a jedynymi sygnałami, jakie dziecko wysyła światu, pozostają często subtelne zmiany w jego zachowaniu i emocjach.

Ważne sygnały, których nie wolno ignorować

– Nierzadko to, że dziecko doświadcza przemocy, ujawnia się poprzez jego zachowanie, na które warto zwrócić uwagę. Sygnałami ostrzegawczymi mogą być nagłe zmiany nastroju, lęk przed powrotem do domu, wycofanie, niepokój, agresywne zachowanie, a nawet obrażenia fizyczne. Każdy taki sygnał zasługuje na uwagę, dlatego niezwykle ważne jest umiejętne rozpoznawanie przemocy i brak obojętności – mówi nam Nerin-ga Lavinskienė.

Obrońcy praw dziecka zwracają uwagę, że przemoc w środowisku rodzinnym, zwłaszcza przemoc fizyczna wobec dzieci, nadal pozostaje po-

Źródła informacji o możliwych naruszeniach praw dziecka są różnorodne. Sygnały mogą pochodzić z najbliższego otoczenia – od sąsiadów, krewnych czy znajomych – ale także z instytucji, takich jak policja, placówki medyczne czy szkoły i przedszkola.

ważnym problemem. Potwierdzają to dane statystyczne. W ubiegłym roku na Litwie odnotowano niemal 3 tys. przypadków przemocy fizycznej wobec dzieci, a w pierwszym kwartale bieżącego roku ponad 900 przypadków.

Chociaż badania opinii publicznej pokazują, że ludzie rozumieją, iż nie wolno stosować przemocy wobec dzieci, a doświadczenia przemocy w dzieciństwie pozostawiają ślady na całe życie, to wyniki ostatnich badań wskazują, że blisko połowa respondentów nie uznaje za przemoc np. ciągnięcia dziecka za ucho lub traktuje kary fizyczne jako metodę wychowawczą.

– Każde dziecko ma prawo dorastać w bezpieczeństwie i zdrowiu, dlatego w przypadku zauważenia choćby najmniejszych sygnałów zagrożenia lub jakiegokolwiek formy przemocy wobec dziecka, apelujemy o niepozostawanie obojętnym i niezwłoczne zgłaszanie takich informacji policji lub obrońcom praw dziecka. Warto również pamiętać, że dla społeczeństwa dostępne są bezpłatne materiały informacyjne dotyczące potrzeb dziecka, rozpoznawania przemocy oraz sposobów reagowania – mówi przedstawicielka Państwowej Służby Ochrony Praw Dziecka i Adopcji.

Światowy Dzień Sprzeciwu wobec Bicia Dzieci przypada każdego roku 30 kwietnia. Został zainicjowany w 2006 r. przez organizację EPOCH, aby nagłośnić problem stosowania kar fizycznych wobec najmłodszych oraz promować wychowanie oparte na szacunku i bez przemocy. To także apel o respektowanie godności dziecka i odrzucenie wszelkich form przemocy w jego wychowaniu. ■

Wierzę, że nie znalazłam się w Gruzji przypadkiem – mówi Małgorzata Pawlak Fot. z arch. prywatnej Małgorzaty Pawlak

„To była moja najpiękniejsza misja”. O polskiej edukacji i tożsamości w Gruzji

Rozmawiał Leszek Wątróbski

„To były czasy wręcz dramatyczne (...). Jednocześnie byłam młodą matką, z dala od Polski, bez możliwości kontaktu z rodziną — na rozmowę telefoniczną z Polską czekało się czasem kilka dni” — wspomina lata 90. w Gruzji Małgorzata Pawlak, założycielka Polskiego Centrum Edukacyjnego w Gruzji, z którą rozmawiamy o polskiej edukacji, pamięci i tożsamości.

Leszek Wątróbski: Jak znalazła się Pani w Gruzji?

Małgorzata Pawlak: To była tak zwana „miłosna emigracja” — bardzo lubię to określenie. Byłam po absolutorium na Uniwersytecie Warszawskim, studiowałam filologię rosyjską i przygotowywałam się do obrony pracy magisterskiej. Los rzucił mnie najpierw nad Morze Czarne, a potem do Tbilisi. Był sierpień 1983 r. Pojechałam tam na kilka dni, a zostałam na 20 lat.

To była decyzja spontaniczna?

Z dzisiejszej perspektywy — tak, ale wtedy wydawało mi się to czymś zupełnie naturalnym. Weszłam do gabinetu rektora uniwersytetu w Tbilisi Waży Okudźawy i zapytałam wprost, czy mogę tu postudiować. Byłam młoda, odważna, pewna siebie. Rektor zgodził się pod warunkiem, że sama załatwię wszystkie formalności. I tak zrobiłam — przetłumaczyłam dokumenty, odwiedziłam Ambasadę Polską w Moskwie, dostałam stypendium i jeszcze w tym samym roku rozpoczęłam studia w Tbiliskim Państwowym Uniwersytecie na trzecim roku filologii rosyjskiej.

Wyszła Pani wtedy za mąż?

Po ukończeniu studiów w 1985 r. wyszłam za mąż za Gruzina. Zamiesz-

kałam w Tbilisi, w dzielnicy Wake, w inteligenckim środowisku. To miało ogromne znaczenie — bez tego, zapewne, nie dałabym rady przetrwać. Teść był ministrem, teściowa lekarzem, mąż architektem. Wszyscy byli doskonale wykształceni, znali świetnie rosyjski, co w tamtych czasach charakteryzowało elitę intelektualną.

Lata 90. w Gruzji były wyjątkowo trudne.

To były czasy wręcz dramatyczne. Wojna domowa — obalenie prezydenta Gamsachurdii, dojście do władzy Szewardnadzego; wojna o Abchazję, bandy zbrojne w stolicy, brak prądu, ogrzewania, pieniędzy. Było niebezpiecznie, strach było wychodzić z domu. Jednocześnie byłam młodą matką, z dala od Polski, bez możliwości kontaktu z rodziną — na rozmowę telefoniczną z Polską czekało się czasem kilka dni.

I wtedy pojawił się kościół?

Tak. Nie tylko z pobudek religijnych, ale z nostalgii i tęsknoty za Polską. W polskim kościele słyszałam język ojczysty, czułam się bliżej domu. Na nabożeństwach bywało kilka starszych Polek, kilku cudzoziemców i — oczywiście — funkcjonariusze

KGB. Byliśmy obserwowani. Zresztą KGB interesowało się mną także na uniwersytecie. Byłam Polką w czasach Solidarności — to nie pomagało.

Tam spotkała Pani Polonię gruzińską?

Właśnie tam poznałam starsze panie, potomkinie polskich zesłańców i oficerów. Jedna z nich pokazała mi stary modlitewnik po dziadku — polskim generale służącym w Armii Carskiej. Zaprosiła mnie do siebie. Jej mieszkanie było pełne pamiątek, zdjęć, dokumentów. To mnie absolutnie pochłonęło. Zrozumiałam, że te piękne karty polskiej historii znikną, odejdą wraz z nimi, jeśli nikt ich nie wysłucha i nie zapisze.

I zaczęła się praca dokumentacyjna?

Spotykałam się z kolejnymi osobami, wysłuchiwałam opowieści, fotografowałam herby rodzinne i pamiątki, przeglądałam archiwa kościelne — metryki, świadectwa chrztu czy ślubu — ślady polskiej obecności w Gruzji. W Polsce spotkałam się z przedstawicielami Senatu RP, którzy zachęcili mnie, by to wszystko spisać. Powstało 50 numerów kwartalnika „Kaukaska Polonia” wydawanego w dwóch językach, dokumentujących życie >>

i działalność Polaków, nie tylko w Gruzji, ale na całym Zakaukaziu — dziś wszystkie numery można znaleźć w Bibliotece Narodowej.

Kiedy pojawiła się idea szkoły? W połowie lat 90. Najpierw była to niewielka grupka dzieci zaproszonych na kolonie do Polski. Poproszono mnie, żebym przed wyjazdem nauczyła je kilku słów po polsku. Po powrocie same dzieci, a także ich rodzice prosili o dalszą naukę. Pochodzę z rodziny nauczycielskiej, noszę w sobie tego szlachetnego „bakcyła”, a więc zgodziłam się z największą ochotą. Uczniów wciąż przybywało. Najczęściej swoje wnuki i prawnuki przyprowadzały babcie — potomkinie walecznych polskich patriotów, żołnierzy czy rodaków, którzy w poszukiwaniu lepszego życia trafili tu na przełomie XIX/XX w.

Tak powstało Polskie Centrum Edukacyjne?

Formalnie w 1998 r. Nie chciałam używać słowa „szkoła”, bo uczyć chcieli się wszyscy — dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy. Wszystko budowane było wtedy wyłącznie na entuzjazmie i ogromnym zapale. To dzięki temu mojemu zaraźliwemu entuzjazmowi ówczesna dyrektorka Domu Sztuki w Tbilisi udostępniła nam pomieszczenia na klasy i dostęp do sali widowiskowej — zupełnie za darmo. We dwie z sekretarką szkolną pomalowałyśmy ściany w klasach i zmontowałyśmy sprowadzone z Polski ławki i tablice. „Wspólnota Polska” przekazała pierwsze podręczniki. Wiele innych polskich organizacji i fundacji także pospieszyło z pomocą humanitarną. Moi uczniowie na ogół pochodzili z biednych rodzin, w tych ciężkich dla Gruzji czasach, nasza szkoła była dla nich oazą nadziei, wiary w lepsze jutro i często praktycznym wsparciem. Bywało, że dzieci przychodziły do szkoły bez śniadania, na ławkach czekały więc na nie bułki i gorące mleko. Na zawsze pozostanie w moim sercu wspomnienie siedmioletniej dziewczynki, która ujrawszy na swojej ławce piękne przybory szkolne i słodczyce zamarła z zachwytu i wyszeptala: „Boże, ja chyba umrę”.

Jak wyglądała wtedy nauka?

Uczyłam nie tylko języka polskiego, historii Polski czy geografii. Przede wszystkim starałam się pomóc swoim

Z dziećmi polskimi w Tbilisi Fot. z arch. prywatnej Małgorzaty Pawlak

uczniom, tym starszym i tym najmłodszym odnaleźć nici łączące ich z historyczną ojczyzną, zbudować w nich poczucie dumy z przynależności do naszej wielkiej polskiej rodziny. Kiedy liczba chętnych do nauki zaczęła przerastać moje własne siły, włączyłam do pomocy moje studentki z uniwersytetu w Tbilisi, które uczęszczały na lektorat języka polskiego. Z czasem wyodrębniliśmy Szkołę Polską im. Królowej Jadwigi. Dzieci pokochały tę postać — opowieści o niej budowały ich dumę i tożsamość.

Wspomina Pani o przełomie pod koniec lat 90.

Ogromne znaczenie miała wizyta papieża w Tbilisi w 1999 r. To był moment,

w którym Gruzja otworzyła się na świat, a obecność Polski stała się bardziej widoczna. Niedługo później do Gruzji przyjechał prezydent Aleksander Kwaśniewski z małżonką. Jolanta Kwaśniewska odwiedziła naszą szkołę, przywiozła bogatą bibliotekę. Nasi absolwenci dostali możliwość studiowania w Polsce.

Jak dziś Pani patrzy na tamten czas?

To była moja najpiękniejsza misja. Robiłam wszystko z potrzeby serca — z tęsknoty za Polską i z poczucia odpowiedzialności za ludzi, którzy tę Polskę nosili w sobie, choć często nie znali już języka. Wierzę, że nie znalazłam się w Gruzji przypadkiem... ■

Uczniowie polskiej szkoły sobotniej w Tbilisi podczas wiosennego obrzędu topienia marzanny w rzece Kura (2002) Fot. z arch. prywatnej Małgorzaty Pawlak

Każdy młody człowiek nosi w sobie obietnicę dotyczącą przyszłości. Nieważne, czy jest z dobrego domu, czy mieszka na ulicy – mówi reżyserka Dovilė Gasiūnaitė
Fot. archiwum prywatne D.G.

Ilona Lewandowska: „Danka” to niewątpliwie historia, która porusza. W czasie premiery mówiłaś, że fabuła jest całkowicie zmyślona. Czy jednak w Twoim życiu były osoby, doświadczenia lub spotkania, które skłoniły Cię do stworzenia tej historii?

Dovilė Gasiūnaitė: Muszę przyznać, że niemało osób o to pyta, wskazując na bardzo duży realizm historii i świata Danuty. Jest to jednak postać całkowicie fikcyjna, stworzyliśmy ją, jak również cały jej świat, na potrzeby filmu. Mój poprzedni film był o mężczyźnie w średnim wieku. Myśląc o kolejnym projekcie, chciałam zająć się czymś innym tak, by nie pozostawać w podobnym schemacie. Zdecydowałam się więc na przyjrzenie się jednemu z ważniejszych okresów ludzkiego życia – przemianie dziecka w dorosłego. Portret głównej bohaterki, piętnastoletniej Danutė, tworzyłam śledząc rozwój „mądrego dziecka”. Wyznaczają go okoliczności zmuszające nieletniego do przyjęcia odpowiedzialności nieadekwatnej do jego wieku i dojrzałości. Takie dziecko stara się spełniać oczekiwania rodziców, by czuć się docenione i potrzebne. W niepewnym środowisku potrzeba ta przybiera zniekształcone i raniące formy. Przemiana osobowości, jakiej doświadcza się w okresie dojrzewania, przypomina laboratorium, w którym sprawdzane są emocjonalne relacje z otoczeniem. Czasem trudne okoliczności i konieczność przetrwania ujawniają wyjątkową odporność i kreatywność takiego dziecka. Mimo to na sytuacje życiowe reaguje ono doświadczeniem właściwym dziecku – bezpośrednio i intensywnie. Czasem takie reakcje mogą jeszcze bardziej skomplikować istniejącą sytuację lub narazić je na ogromne niebezpieczeństwo.

Czy konsultowałaś się ze specjalistami pracującymi z młodzieżą w trudnych sytuacjach? A może odwiedzałaś placówki opiekuńcze lub wychowawcze, by lepiej zrozumieć rzeczywistość?

Dovilė Gasiūnaitė: „Nie zapewniamy rozrywki, ale możemy poszerzać serca”

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Od 10 kwietnia w kinach na Litwie można oglądać film „Danka”, który porusza tematykę trudnego dorastania. O pracy nad filmem oraz świecie, w jakim dorasta jego główna bohaterka, opowiada nam reżyserka i autorka scenariusza Dovilė Gasiūnaitė.

Staralam się jak najbardziej zgłębić temat, by świat, który tworzymy był jak najbardziej realny. Najpierw dyskutowaliśmy na ten temat w ramach naszej ekipy, która współtworzyła ten obraz. Musieliśmy omówić tematy, które wydają się pozornie proste, a wcale tak nie jest. Na przykład zdefiniowanie pojęcia „ubóstwa” czy „biedy”. Okazuje się, że dla każdego mają te słowa nieco inny wydźwięk. Konsultowałam się z pracownikami socjalnymi, dowiedziałam się od nich np. że w wielu większych miastach można znaleźć domy czy mieszkania, gdzie tzw. dzieci ulicy mogą spędzić jakiś czas, zanocować, coś zjeść. Tylko pozornie są to miejsca bezpieczne, choć dla nastolatków mogą sprawiać wrażenie azylu. Faktycznie, odwiedzający je nieustannie ocierają się o bardzo poważne niebezpieczeństwo, co również pokazaliśmy w filmie.

Bardzo dużo rozmawialiśmy z ludźmi, którzy wyrosli jako „dzieci ulicy”. To właśnie te rozmowy miały dla mnie ogromną wartość i nieco zmieniły moje wyobrażenia o ich życiu. Wydawało mi się np. że taki nastolatek, który nie ma domu, musi się jakoś ukrywać, by nie wzbudzić podejrzeń policji. Okazuje się jednak, że nie. Tacy nastolatki nikogo nie obchodzą, wystarczy, że wyglądają nieco dojrzałej i są w miarę dobrze ubrani. Taką ich niezauważaną obecność w filmie pokazaliśmy poprzez obraz kamer na ulicy. Choć bohaterowie filmu są w miejscach publicznych, stale na widoku, a jednak nikt się nimi nie zajmuje. Był taki dosyć ważny moment, gdy rozmawialiśmy z pewnym młodym człowiekiem, który naprawdę dużo przeszedł i nieraz znajdował się w bardzo trudnych sytuacjach. Zapytałam, czy kiedyś miał poczucie, że dotknął dna. Powiedział, że tak, kiedy zobaczył swoją dziewczynę z innym. Oczywiście to przeżycie było dla wszystkich łatwe do zrozumienia. To był dla mnie bardzo ważny moment, bo zrozumiałam, że te dramaty, które przeżywa młodzież na ulicy, wcale nie różnią się aż tak bardzo od tych, które przeżywają »

ci z tzw. dobrych domów. Może inny płot, kolor ścian czy samochód, ale wszystkich boli to samo.

Czy na Litwie łatwo jest stworzyć film? Co pomaga, a co przeszkadza?

Na pewno, żeby stworzyć film, potrzebna jest ogromna determinacja. Praca trwa zwykle kilka lat, w tym przypadku ok. sześciu lat, więc przez ten czas trzeba utrzymać motywację, by doprowadzić swój projekt do końca. A to naprawdę nie jest łatwe, trudności po drodze jest bardzo dużo i gdybym nie była pewna, że chcę zrobić taki film, że ta historia jest ważna, że jest komuś potrzebna, po prostu nie wystarczyłoby mi sił. Oczywiście, ogromnym wyzwaniem są finanse, gdyż produkcja pełnometrażowego filmu wymaga bardzo dużych środków. W naszych realiach takie pieniądze może zapewnić Lietuvos kino centras. Nie jest łatwo takie środki zyskać, między projektami panuje ogromna konkurencja a wymagania są bardzo duże, ale jest to uzasadnione. Skoro chcemy uzyskać duże finansowanie na projekt, który będzie trwał kilka lat, musimy wykazać się najpierw, że jesteśmy w stanie go zrealizować. Nie jest więc łatwo, ale jeśli wiesz, co chcesz zrobić i masz zapał, którego wystarczy na kilka lat – warto próbować.

Zdecydowałaś się nie angażować nastoletnich aktorów, choć film opowiada o nastolatkach. Co wpłynęło na tę decyzję i kiedy ją podjęłaś?

Zależało mi na tym, by Danka była jak najmłodsza, jednak zaangażowanie nastolatki do tej roli uważałam i nadal uważam za nieodpowiednie. Wydaje mi się, że o wiele lepiej pracuje się z aktorem, który przeszedł już dany okres swojego życia i teraz przeżywa go jakby na nowo, mając refleksje, niż z kimś, dla kogo to są aktualne, żywe problemy. Najważniejsze znaczenie miała dla mnie jednak kwestia etyczna. Danka to bolesna historia. Niemało jest tam momentów, które określiłabym jako drastyczne. Uważam, że byłoby to bardzo nieodpowiedzialne wrzu-

cenie w ten świat, w te problemy, nastolatka, którego osobowość się teraz kształtuje. Praca nad filmem wymaga ogromnego zaangażowania, nie tylko czasu, umiejętności, ale także zaangażowania emocjonalnego. Kto odpowiadałby za samopoczucie i konsekwencje udziału w zdjęciach kilkunastoletnich dzieci? Żaden film nie jest wart tego, by ktokolwiek miał przez niego ucierpieć. Dorosły aktor lepiej odróżnia fikcję od rzeczywistości, inaczej postrzega sytuacje, nie traktuje zdjęć jako bezpośrednich doświadczeń.

Naturalność aktorskich kreacji jest jednym z najmocniejszych elementów filmu. Jak pracowałaś z aktorami, by osiągnąć tak organiczny efekt?

Muszę przyznać, że nie pracowałam z nimi zbyt wiele. Dla mnie kluczowe znaczenie ma sam dobór aktorów. Jeśli uda się znaleźć osoby, które będą bliskie bohaterowi, którego mają zagrać, praca idzie naprawdę dobrze. Szukałam więc osób o wyjątkowym typie urody i ekspresji, którzy potrafiliby oddać charakterystyczne dla dzieci ulicy gesty i sposób poruszania się. Ūlę Liagaitė do głównej roli wybrałam od razu. Jej autentyczność, wielowarstwowa mimika, bezbronność dziecięcych ekspresji oraz dojrzałość wykraczająca poza wiek bohaterki okazały się idealne. Ostatecz-

ną decyzję podjęłam po obejrzeniu jej w spektaklu Łukasza Twarkowskiego „Respublika”. To właśnie tam w pełni ujawniła się wyjątkowość jej środków wyrazu – moim zdaniem tworzy jedną z najciekawszych i najprecyzyjniej artykułujących koncepcję reżysera ról, choć z zawodu jest tancerką. W filmie grają zarówno profesjonaliści, jak również nieprofesjonalni aktorzy, którzy świetnie sobie radzą. Aktor nieprofesjonalny reaguje na najmniejszą zmianę otoczenia, jest bardzo autentyczny. Profesjonalista natomiast dysponuje narzędziami, które pozwalają mu nie tracić równowagi. Każdy coś wnosi. Przy pracy nad tym filmem naprawdę czułam się bardzo dobrze i nie musiałam zbyt wiele tłumaczyć, choć oczywiście czasem pewne korekty są potrzebne. Pamiętam, jak kiedyś Ūla podczas kręcenia jednej ze scen zapytała, dlaczego nic nie komentuję. Powiedziałam wtedy: „Ja oglądam film, dlaczego więc mam coś mówić?”. I rzeczywiście tak się czułam. Skoro wszystko idzie dobrze, reżyser nie musi interweniować, może po prostu już na planie cieszyć się efektem pracy.

„Danka” zdobyła Grand Prix na festiwalu Black Nights w Tallinnie jeszcze przed premierą w Wilnie. Czy ten sukces otworzył filmowi nowe możliwości dystrybucyjne lub festiwalowe? »

„Danka” to bolesna historia. Niemało jest tam momentów, które reżyserka filmu określiłaby jako drastyczne **Fot. stopklatka filmu „Danka”**

W toku procesu produkcyjnego twórcy bardzo dużo rozmawiali z ludźmi, którzy sami wyrosli jako „dzieci ulicy” Fot. stopklatka filmu „Danka”

Na razie jeszcze tego nie doświadczyłam, bo minęło niewiele czasu, ale to bardzo ważne wyróżnienie dla nas. Mówimy o naprawdę znaczącym festiwalu, więc samo zakwalifikowanie się na to wydarzenie jest już swego rodzaju sukcesem, a Grand Prix to oczywiście znacznie więcej. Dla mnie osobiście jest to znak, że idziemy w dobrym kierunku i zachęta do dalszej pracy.

W Tallinie film był pokazywany w Międzynarodowym Konkursie Młodzieżowym. Z myślą o jakich widzach tworzyłaś film? O dorosłych czy o rówieśnikach bohaterów?

Robiłam ten film z myślą o dorosłych widzach. Można powiedzieć, że grono odbiorców poszerzyła

sama widownia. Nie tylko w Tallinie, ale także w Wilnie po premierze bardzo często słyszałam, że ten film powinna oglądać młodzież. Być może rzeczywiście tak jest, bo poruszamy bardzo ważne tematy. Według mnie to dobry film do obejrzenia wspólnie przez rodziców i dorastające dzieci, powiedzmy również rówieśników głównej bohaterki.

Filmowe losy Danki kończą się w Polsce. Dlaczego właśnie tak zdecydowałaś?

Oczywiście ma to uzasadnienie geograficzne. Tak to już jest, że przez Polskę wiedzie droga Litwinów na

Zachód. Gdzieś więc w połowie drogi kończymy naszą opowieść. Ma to również znaczenie symboliczne. Bohaterowie filmu wyruszają kierowani marzeniami i nadzieją na przyszłość, ale jednocześnie znajdują się w ogromnym niebezpieczeństwie. To taka sytuacja, w której dzieci pokroju naszej Danki mogą znaleźć się w każdej chwili. Szukając lepszego jutra, mogą stracić wszystko.

Na podstawie zapowiedzi filmowej widzowie, idąc na seans, mogli spodziewać się kolejnej historii o trudnym dzieciństwie i beznadziei. Tymczasem „Danka”, choć nie brak w tym filmie momentów bardzo trudnych, staje się opowieścią o sile życia i determinacji. Jaka myśl lub przesłanie w tym filmie jest dla Ciebie najważniejsze?

Pewnie, gdybym chciała w ten film włożyć jakieś przesłanie nadziei, gdyby taki był plan, nic by z tego nie wyszło. Po prostu chciałam pokazać historię nastolatki, jej świat i problemy. Pokazać zagrożenia, przed którymi stoi, ale także potencjał, który w sobie ma. Można powiedzieć, że wszyscy pracujący nad filmem odnosiliśmy się do postaci głównej bohaterki z ogromną życzliwością, ciepłem i chyba dlatego w tym filmie jest tyle dobrych emocji.

Każdy młody człowiek nosi w sobie obietnicę dotyczącą przyszłości. Nieważne, czy jest z dobrego domu, czy mieszka na ulicy. Jest młody, więc wszystko jeszcze może się zdarzyć, może zostać artystą, zakochać się, wyjechać nad morze... Ta obietnica, swego rodzaju dar otwartej przyszłości, wynika nie z jakich szczególnych uwarunkowań, ale z samej młodości. Nieważne, czy nosisz stare, podarte czy nowe buty dobrej firmy. Jeśli jesteś młody, wszystko jest jeszcze przed tobą. I to właśnie jest nadzieja, którą niesie Danka.

Oczywiście rozumiem, że ludzie, idąc do kina, chętnie by odpoczęli, zapomnieli o problemach, niestety, nie możemy im tego zapewnić. Ten film może jednak poszerzyć ich serca, na ile jest to możliwe i taka jest właśnie nasza propozycja. ■

W rolę tytułowej „Danki” wcieliła się aktorka Ūla Liagaitė Fot. stopklatka filmu „Danka”

2 MAJA 2026 r.

PARADA POLSKOŚCI W WILNIE

Związek Polaków na Litwie zaprasza Rodaków do udziału w tradycyjnej świątecznej paradzie. Uroczystym pochodem w sobotę, 2 maja br., uczymy Święto 2 maja, Dzień Polonii i Polaków za Granicą oraz 235. rocznicę Konstytucji 3 Maja.

- 11:30 – zbiórka przy Sejmie, ustawienie szyków Parady;
- 12:00 – Parada Polskości wyruszy głównymi ulicami Wilna do Ostrej Bramy;
- 13:30 – Uroczysta Msza święta przed obrazem Matki Bożej Miłosierdzia;
- Po uroczystej Mszy świętej w oddziałach i kołach ZPL odbędą się świąteczne majówki. Świąteczny nastrój na majówkach przedłużą występy lokalnych polskich zespołów artystycznych.
- 17:30 – w ramach Parady Polskości – koncert „Pieśni ludowe inaczej” w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Ojcowizna” i zespołu „Art of Music”.

**Drodzy Rodacy,
połączmy się 2 maja 2026 r.
w Paradzie Polskości,
bądźmy razem,
zademonstrujemy
swoją polskość, jedność
i solidarność!**

*Dziękujemy na Mszy św.
dla Stwórcy za wszelkie łaski.
A później wesóło bawmy się
na majówkach i koncertach
na całej Wileńszczyźnie.*

*Prosimy o zabranie ze sobą biało-czerwonych
atrybutów, identyfikujących szyldów
i logo polskich organizacji, szkół,
przedszkoli i zespołów artystycznych.*

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Drogo kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Poszukujemy kobiety (opiekunki) do osoby leżącej, z zamieszkaniem w rejonie wileńskim. Tel. 0 674 34 529; 0 601 80 570

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łągo-

dzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Studnie głębinowe i odwierty geotermalne. Pompy, hydrofony, oczyszczalnie ścieków. Solidnie i na lata. Tel. +370 607 65532
www.greziniumeistrai.lt

Naprawa i renowacja mebli tapicerowanych. Świadczymy usługi transportowe. Zniżki dla emerytów. balduremontas76@gmail.com; tel. +370 602 39 269

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

UAB „Nemenčinės komunalininkas“ skelbia viešą nuomos konkursą, kuris įvyks **2026 m. gegužės 13 d. 10.00 val.** šiam objektui: negyvenamosios patalpos **Kranto g. 24, Nemenčinės miestas, Vilniaus r.** (33,51 kv. m.). Viešo nuomos konkurso sąlygos paskelbtos internetiniame tinklalapyje www.nemenkom.lt. Pasiūlymai dalyvauti nuomos konkurse pateikiami adresu: Piliakalnio g. 50, LT-15175 Nemenčinės m. iki **2026 m. gegužės 13 d. 10.00 val.** Jeigu nuomos konkursas neįvyks, pakartotinai nuomos konkursas įvyks 2026 m. gegužės 20 d. 10.00 val.
Kontaktinis asmuo: direktorius Leonard Pavliun, tel. +370 650 90659.

Zam. 2994

UAB „Nemenčinės komunalininkas“ skelbia viešą nuomos konkursą, kuris įvyks **2026 m. gegužės 13 d. 10.00 val.** šiam objektui: negyvenamosios patalpos **Kranto g. 24, Nemenčinės miestas, Vilniaus r.** (59,01 kv. m.). Viešo nuomos konkurso sąlygos paskelbtos internetiniame tinklalapyje www.nemenkom.lt. Pasiūlymai dalyvauti nuomos konkurse pateikiami adresu: Piliakalnio g. 50, LT-15175 Nemenčinės m. iki **2026 m. gegužės 13 d. 10.00 val.** Jeigu nuomos konkursas neįvyks, pakartotinai nuomos konkursas įvyks 2026 m. gegužės 20 d. 10.00 val.
Kontaktinis asmuo: direktorius Leonard Pavliun, tel. +370 650 90659.

Zam. 2995

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi (w tym porady prawne, przygotowanie pozwów sądowych, skarg i innych dokumentów procesowych, jak również reprezentowanie interesantów w archiwach i sądach) udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (**Naugarduko**) **76. Pokój Nr. 211.** Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem **tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.** Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

um
UTENOS MĖSA

SKUPOJEMY BYDŁO
+370 620 33544

KURIER WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbynių 4A, 2 piętros, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
07.30 „ALCHEMIK”
07.50 „Pożyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 „Lena na Kaukazie”
09.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.40 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 S. dok. „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
11.45 „Porozmawiajmy szczerze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
13.35 „Polacy to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Enwer Hodża. Najmniej znany dyktator” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Tajemnica Enigmy”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”

20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „Królowie śródmieścia”
23.00 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.55 S. „Tajemnica Enigmy”
01.35 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Morderstwo z widokiem”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Policja berlińska”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 Kto i dlaczego?
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 LRT słucha
20.00 Eksperyment
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Stonkus bezpośrednio
22.30 S. „DNA”
23.15 S. „Kancelaria prawna”
00.05 „Przyjaciele”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.

„Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Za czy PRZECIW?”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Pan i pani Smith” komedia
00.55 „Zabójcza broń” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litwa mówi”
7.00 „Dziki świat Eglė”
8.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
8.30 „Myśli na święta”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 „Mój król Karol” film dok.
13.00 Kocham Litwę
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Notatki przyrodnika
16.30 Kalendarz ogrodnika.
17.00 Wyznania
17.30 Litewskie dzieci milenijne
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.20 „Mur. Między Wschodem a Zachodem” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Wyspa Bergmana” dramat
23.30 Dziennik Riddicka
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Show dobrego wieczoru”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gliny”
20.15 Gra „Go” Żalgiris”
20.30 Mistrzostwa Euroligi „Fenerbahçe” – „Žalgiris”
22.45 „Rev” dramat
00.35 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.45 S. „Realna mistyka”
8.40 S. „Hadsonas ir Reksas”
9.35 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Podjeźdźcy” thriller
23.10 „Resident Evil: Retribucja” thriller
01.00 S. „S.W.A.T.”

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 S. „Azja”

09.30 „Więźniowie. System terroru” film dok.
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja”
12.30 „Pyszne życie”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwsze razy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 Nowy dzień

5.25 „Przetrawanie. Australia”
6.50 S. „Walker, Teksaski Ranger”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „Gordon Ramsay pod osłoną nocy”
12.30 „La Maistas”
13.00 S. „Cień winy”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucamy monetę”
16.35 „Przetrawanie. Australia”
18.00 Mistrzostwa URBONKL „Neptūnas Akvaservis” – „Sūduva Mantinga”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Mamuśki rządzą” dramat
22.00 „Kosmiczny grzech” film fab.
23.45 „Rzucamy monetę”

6.00 S. „Cena ko-

chania Ciebie”

7.00 S. „Zakazany owoc”

8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”

10.00 S. „List pożegnalny”

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”

12.00 S. „Lucifer”

13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Kryminalne umysły”

15.00 S. „Anupamaa”

15.35 S. „Margal Lakshmi”

16.30 S. „Niewidoma”

18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”

19.00 S. „Lucifer”

20.00 S. „Prawo i porządek”

21.00 S. „Niezapomniani”

22.50 S. „Kryminalne umysły”

23.45 S. „Ridley. Gościnnosc”

06.10 „Wykrywacz kłamstw”

06.30 Pytanie dnia

06.50 Reporterzy

07.00 „Oko na Świat”

07.25 S. „Akacja 38”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”

08.30 „Pełnia Wiary”

09.00 „Serwis Info”

09.25 „Zaraz wracam”

10.05 S. „Ranczo”

11.05 S. „Komisarz Alex”

12.00 S. „Ojciec Mateusz”

13.00 „Serwis Info”

13.10 „Agrobiznes”

13.40 „Magazyn Rolniczy”

13.55 „Dzika Argentyna”

15.00 S. „Złoty chłopak”

16.00 „Serwis Info”

16.15 „Reporterzy”

16.35 „Gra słów. Krzyżówka”

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.25 „Jaka to melodia?”

18.55 „Klan”

19.20 S. „Zaraz wracam”

19.55 S. „Akacja 38”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”

22.20 S. „Ojciec Mateusz”

23.20 Sprawa dla reportera

00.20 „Książę William. Życie w fotografiach” film dok.

07.55 „Tamte lata, tamte dni”

08.35 S. dok. „Podróże z historią”

09.15 S. „WTEM”

09.20 „Gościnnosc Abrahama”

09.35 „Informacje kulturalne”

10.00 „Kolekcja”

10.15 „Niedziela z...”

11.10 S. „Na kłopoty...”

12.10 „Respect” film fab.

14.40 S. dok. „Reżyserzy”

15.35 „Klucznik” dramat

17.10 S. „Agatha Christie”

18.05 S. „Na kłopoty...”

19.10 Wydarzenie aktualne

19.40 „Którędy po sztukę”

19.50 „Enzo Ferrari. Czerwony i Czarny” film dok.

21.00 „Popioły 2” dramat

23.25 „Hala odlotów”

00.25 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”

07.00 „Panorama”

07.30 „Słownik polsko@polski”

08.00 „Jedzenie ma znaczenie”

08.30 „Pytanie na śniadanie”

12.35 „Stacja Innowacja”

12.50 Przepis dnia

13.00 Serwis Info

13.10 S. „U Pana Boga w ogródku”

14.50 „Giganci nauki”

15.45 „Słowo daje!”

16.00 „Serwis Info”

16.10 „Dzień z życia artysty”

16.40 „Słownik polsko@polski”

17.10 „Życie po Sanatorium Miłości”

17.30 S. „Barwy szczęścia”

18.00 „Teleexpress”

18.20 „Gra słów. Krzyżówka”

18.50 Teleexpress Extra

19.15 „Gwiazdorska kuchnia Ani”

19.45 Panorama

20.20 „Polacy Światu”

20.30 Program informacyjny 19.30

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Ranczo”

22.20 „By coś zostało z tych dni. Irena Jarocka” film dok.

23.25 S. „Profilerka Jastrzę”

00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień”

07.28 „Wykrywacz kłamstw”

07.45 „Okrasa łamie przepisy”

09.00 „Był taki dzień”

09.05 „Fotohistorie”

09.30 S. „Polskie drogi”

11.05 „Fake czy historia?”

11.40 „Ex Libris”

12.00 „Pakistan, nasz najlepszy wróg” film dok.

12.50 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”

13.00 S. dok. „Islandia: na granicy zimnej wojny”

13.50 S. dok. „Kalendarz przyrody”

14.40 „Polska i świat z historią w tle”

15.10 S. „Królowie”

15.35 S. „Polskie drogi”

16.55 „Sensa-

cje XX wieku”

18.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

18.35 S. „Czas honoru”

19.20 „Opowieść o miłości” film dok.

20.00 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”

20.30 „Flesz historii”

20.50 S. „Królowie”

21.15 „Był taki dzień”

21.18 S. „Zatoka szpiegów”

22.00 „Lwów pod okupacją” film dok.

22.55 „Genialny barbarzyńca” film dok.

23.40 „Mateczki”

00.35 „Sensacje XX wieku”

01.55 Poczet Wielkich Polaków

02.00 Regina Coeli

02.05 Ma się rozumieć

02.15 Rozmowy niedokończone

03.25 Święty na każdy dzień

03.30 Bóg z nami

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc Ojczyzna

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski Punkt Widzenia

06.00 Oto ja, pošlij mnie!

07.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu

08.00 Po stronie prawdy

08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Polski Punkt Widzenia

09.35 Słowo życia

09.40 Dzielną niewiastą

09.55 Święty na każdy dzień

10.00 Na zdrowie

10.20 Bóg z nami

10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość

11.00 Informacje dnia

11.15 Rozmowy niedokończone

12.25 Myśląc Ojczyzna

12.35 Przyroda i ludzie

13.00 Regina Coeli

13.03 Informacje dnia

13.20 Wykłady z kongresu

13:50 Mateczki

14:00 Poronin Parafia Św. Marii Magdaleny

14:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"

14:30 Msza święta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:30 Wszystkim i wszędzie

16:00 Po stronie prawdy

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

17:35 Sól ziemi

18:05 Akademia prolife

18:15 Muzyczne chwile

18:30 Odpowiedzialni za Kościół

18:55 Poczet Wielkich Polaków

19:00 Regina Coeli

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy niedokończone

20:25 Święty na każdy dzień

20:30 Każdy małuch to potrafi

20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Głos Polski

22:00 Apel Jasnogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski Punkt Widzenia

23:00 Głos serca

23:45 ZNIEWOLENIE

7.00 „Mistrzowie samochodów”

10.00 „Stare dobre rzeczy”

12.00 „Łowcy staroci”

18.00 „Inny garaż”

19.00 „Jak to jest zrobione?”

20.00 „Łowcy staroci”

21.00 „Stare dobre rzeczy”

23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
KULTURA

TVP 1

TVP
HISTORIA

TVP
POLONIA

Discovery
CHANNEL

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Supełkowe ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.05 „Jesteśmy stąd”
09.10 „Reportaż z regionu”
09.25 S. „Republika Dzieci”
10.10 „Polska w Unii Europejskiej” film dok.
11.05 „Jesteśmy stąd”
11.10 „Całkiem niezła historia”
11.20 „Jesteśmy stąd”
11.30 „Przyjaciele”
11.40 „Halo halo!”
11.45 „Kobie ty w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Jesteśmy stąd”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.20 „Doktórka”
15.20 „Jesteśmy stąd”
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Jesteśmy stąd”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Przyjaciele”
17.20 „Halo halo!”
17.25 „Unia kulinarna”
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 „Dzień pierwszy 1 maja 2004” film dok.
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Jesteśmy stąd”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Ranczo Wilkowyje” komedia
22.40 „Dobre historie”
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.45 „Polska w Unii Europejskiej” film dok.
00.40 „Studio Wilno”
01.15 „Doktórka”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dynastie”
7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Hans w szczęściu” film rodzinny
9.00, 9.35, 10.35 „Dzień dobry, Litwo”
9.30, 10.30 „Wiadomości”
11.00 S. dok. „Trymowania”
12.40 „Valerian i Miasto Tysiąca Planet” film akcji
14.55 „Moja super była dziewczyna” komedia
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dla czego?”
18.30 „Wiadomości”
19.00 „Powrót, który nas zmienił” film dok.
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.15 „Szukam” film dok.
23.50 „Świt żywych trupów” film akcji

6.00 S. anim.
8.15 „Transformers: Początek” film anim.
10.15 „Mustang z Dzkiej Doliny” film anim.
11.55 „Tysiąc słów” komedia
13.45 „Cudowny chłopak. Biały ptak” dramat
16.10 „Pogromcy duchów” komedia
18.30 „Wiadomości”
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Zaginione miasto” komedia
21.45 „Gładiator II” dramat
00.40 „Wieczory” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Stonkus na żywo”
7.00 „LRT słucha”
7.30 „Eksperyment”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
9.00 „Pociągnięcia pędzlem do portretu państwa”
9.30 „Powrót do mapy” film dok.
10.30 „Szybowce przez Europę. Litwa – Portugalia” film dok.
11.30 „O świecie dnia X”
12.00 „Mur. Między Wschodem a Zachodem” film dok.
13.00 „Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów”
14.30 „Zgaduj i zgaduj”
15.00 (Nie)emigranci
16.00 „Notatki przyrodnika”
16.30 „Kalendarz ogrodnika”
17.00 „Wyznania”
17.25 „Monologi”
17.30 „Dzień Kultury”
18.00 „Mistrzostwa Litwy w Breakdancie 2026”
20.30 „Panorama”
21.00 „Karta. EU” film dok.
22.30 „Camino” komedia
00.20 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Show dobre gorego wieczoru”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”

16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gliny”
20.15 „Gra „Go” Żalgiris”
20.30 „Mistrzostwa Euroligi „Fenerbahçe” – „Žalgiris”
22.45 „Rev” dramat
00.35 S. „Prawo i porządek”

6.30 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hadsonas ir Reksas”
9.30 S. „Kod”
10.30 „Wojny magazynowe”
11.30 S. „FBI”
12.30 „Nieoczekiwana zmiana miejsc” komedia
14.50 „Rycerz króla Artura” film fab.
17.30 „Nowi miastowi” komedia
19.20 „Szkłanka po łapkach” komedia
21.00 „Mortal Kombat” film fab.
23.10 „Podejrzani” thriller
01.25 „Jestem gwiazdą... Zabierzcie mnie stąd!”

05.00 „Nowy dzień”
06.00 S. „Stary”
07.30 „Litwa na żywo”
08.30 „Chcę pracować”
09.00 „Godzina TV Wolność”
12.00 „Kod zdrowia”
13.00 „Koncert zespołu „Žvaigždžių kvartetas””
14.00 „Godzina TV Wolność”
15.30 „Życie w biznesie”
16.00 „Reporter”
16.28 „Pogoda”
16.30 „Godzina z Valatką”
17.30 „Wszystko jest mierzone”

18.00 „Reporter”
18.28 „Pogoda”
18.30 S. „Stary”
20.00 „Reporter”
20.18 „Pogoda”
20.20 S. „Mosty naszego życia”
20.30 „Koncert”
22.30 „Reporter”
22.58 „Pogoda”
23.00 „Anatomia domu”
23.30 „Godzina z Valatką”
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
01.00 „Trzymajcie się”

5.40 „Przetwanie. Australia”
6.55 „Kosmiczny grzech” dramat
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „La Maistas”
12.30 „Wróżby Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gene’a i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucamy monetę”
16.30 „Przetwanie. Australia”
17.30 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Gliny”
21.30 „Jay i Cichy Bob wracają do Hollywood” film fab.
23.25 „Formuła 1”
00.20 „Skok stulecia” film fab.

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzostwa”

WILNO

06.50 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 „Tygiel”
09.00 „Prywatne życie zwierząt”
09.25 S. „Republika Dzieci”
10.10 „Jesteśmy stąd”
10.20 „Rosół polski”
10.45 „Domisie”
11.10 S. „Karino”
11.35 „Jesteśmy stąd”
11.40 „Hity wszech czasów”
12.35 „Jesteśmy stąd”
12.40 „Plebania”
13.30 „Jesteśmy stąd”
13.35 „Daję słowo”
14.25 „Jesteśmy stąd”
14.30 „WYWIAD Z...”
14.55 „Jesteśmy stąd”
15.05 S. „Komisarz Alex”
15.50 „Jesteśmy stąd”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Maria z Kazachstanu” film dok.
16.40 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Tamte lata, tamte dni”
17.55 „Jesteśmy stąd”
18.05 „Wileńska Podcastownia”
19.00 „Info Wilno”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.25 „Jesteśmy stąd”
21.30 „The Voice Kids”
22.55 „Jesteśmy stąd”
23.05 „The Voice Kids”
23.40 „Jesteśmy stąd”
23.45 „Wileńska

Podcastownia”
00.40 „Info Wilno”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dziki świat Eglė”
7.00 „1000 cudów świata. Azja i Bałkany”
8.00 „Mój paszport kłamie”
8.30 „Co teraz?!”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Spacer z dinozaurami”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 „Wiadomości”
15.45 „Dajmy czadu!”
17.00 „Cześć!”
17.30 W kuchni z Beatą
18.30 „Wiadomości”
19.00 „Przyjaciele”
19.30 „Styl”
20.30 „Panorama”
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Na zawsze moja dziewczyna” dramat
00.30 „Camiño” komedia

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Marley i ja: Szczęśliwe lata” komedia
10.50 „Oficer Blart” komedia
12.45 „Jaś Fasola” komedia
13.20 „Brie's Bake Off Challenge” film fab.
15.30 „W starym, dobrym stylu” komedia
17.30 „Będzie się działo”
18.30 „Wiadomości”
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Tuxedo, The” komedia

21.35 „Freelance” komedia
23.50 „Złe małuchy” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Cześć!”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen ciekawości”
9.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co słychać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraincami”
11.30 „Nasza rosyjska ulica”
12.00 „Litwin w sercu”
13.00 „Gospodarstwa domowe ożywają”
13.30 „Anatomia architektury”
14.00 „Koncert pożegnalny”
15.30 „Nie sztuczna inteligencja”
16.00 „Spacer”
16.30 „Euromaxx”
16.55 „Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie”
19.30 „Outbreak Europe”
21.00 „Lalka” dramat
23.35 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 „Filmy anim.”
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagroda marzeń”
11.30 „Przetrwanie w amazońskiej dżungli” film dok.
12.35 „Rok na wolności” film dok.
13.40 „Od świtu do zmierzchu” film dok.

14.45 „Taniec zmysłów” dramat
16.50 „Dragonball: Ewolucja” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Aviator” dramat
01.40 „Krwawa Gra” film fab.

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Prawdziwa mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Wojny magazynowe”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Prawdziwa mistyka”
14.00 „Mistrzostwa piłki nożnej TOPLYGA. „Šiauliai” – „Sūduva”
16.30 „Mistrzostwa LKL „Juventus” – „Neptūnas”
19.00 „Mistrzostwa LKL „Gargždai” – „Jonava Hipocredit”
21.30 „Interstellar” film fab.
00.55 „Mortal Kombat” film fab.

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Future is now” koszykówka
09.00 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
09.30 „Chcę pracować”
10.00 „Najlepszy”
10.30 „W świecie koszykówki”
11.00 „Czyste miasta”
11.30 „Anatomia domu”
12.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
13.00 S. „Stary”
16.00 „Wiadomości”
16.28 „Pogoda”
16.30 „Pyszne życie”

17.00 „Pierwsze razy”
17.30 „Życie w biznesie”
18.00 „Wiadomości”
18.28 „Pogoda”
18.30 „Buschido ring”
19.00 „Więźniowie. System terroru” film dok.
20.00 „Wiadomości”
20.30 „Pytanko”
21.00 „Koncert”
22.30 „Wiadomości”
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”

6.05 „Wojny magazynowe”
8.00 „Zmysły zwierząt”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Prawa lwów” film dok.
12.00 „Supersklep”
13.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Mistrzostwa URBNOKL „Sūduva-Mantinga” – „Neptūnas Akvaservis”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.55 „Formuła 1”
20.00 „Wyspa pokusy”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „La Brea 2” dramat
23.00 „Chrzest ogniem” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Kochaj swój ogród”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowskie zbrodnie”
13.15 „10 lat młodszy”
13.45 „Uczty Ja-

miego za mniej”
14.45 „Gordon Ramsay. Uncharted II”
15.50 S. „Wspañiały wiek”
17.45 Morderstwo w...
19.45 S. „Poza rajem”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.50 S. „Cichy świadek”
01.00 „Chcę cię z powrotem” komedia

07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 S. „Ogniem i mieczem”
15.15 „Dome we patenty”
15.25 Okrasa łamie przepisy
15.55 „Sanatorium miłości”
16.50 „Piłka nożna”
17.50 „Teleexpress”
18.00 „Piłka nożna”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Kos” film fab.
01.20 „Gdzie jesteś Amando?” dramat

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Przyrodnik na tropie”
09.05 „Świadkowie czasu”
09.20 „Flesz historii”

09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Czarne chmury”
10.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.15 S. dok. „Odnażyć Zaginione”
11.35 „Myśliciele sylwetki polskie”
11.40 S. dok. „Historia polskiego sportu”
12.30 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.25 „Kusy i inni” film dok.
13.50 „Poszukiwanie formy” film dok.
14.50 „Pola historii”
15.05 „Ex Libris”
15.30 „Orzeł. Ostatni patrol” dramat
17.10 „Flesz historii”
17.35 „Światło i szkło”
17.50 S. dok. „Świątynie świata”
18.40 S. „Rodzina Połanieckich”
20.05 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.30 „Piosenką przez historię”
20.40 „Zbyszek. Trzynastka” film dok.
21.40 „Prawdziwy koniec zimnej wojny” film dok.
22.35 „Był taki dzień”
22.37 „Fuks” komedia
00.00 „Myśliciele”

07.00 „Panorama”
07.30 „Wyszyński dobry kontakt w Niebie” film dok.
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.20 S. „Niewiarogodne przygody Marka Piegusa”
12.50 S. „Niewiarogodne przygody Marka Piegusa”
13.20 „Świadek historii”
14.40 „Na dobre i na złe”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Z ziemi włoskiej do Polski”
16.50 Piłka nożna Puchar Polski

17.50 Teleexpress
18.00 Piłka nożna Puchar Polski
19.30 „54. KFPP w Opolu Wariatka tańczy”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Dewajtis”
22.15 „Sanatorium miłości”
23.05 Koncert
00.15 S. „Tajemnica Enigmy”

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Sprawdzamy”
07.45 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.05 „Świadkowie czasu”
09.20 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Zieja”
10.50 „Symbol Niepodległej. Święto Konstytucji 3 Maja”
11.15 S. dok. „Odnażyć Zaginione”
11.40 „Był taki dzień”
11.45 S. dok. „Polskie wynalazki”
12.30 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.20 „Znani nieznani” film dok.
13.50 „Dom architekta Horodeckiego” film dok.
14.40 „Śląsk los” film dok.
15.05 „Ex Libris”
15.30 „U Pana Boga za miedzą” komedia
17.20 „Był taki dzień”
17.23 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.55 „Powrót Generała” film dok.
18.40 S. „Maria Curie”
20.10 „Prasa donosi”
20.20 „Bój o Śląsk 1919 1921” film dok.
20.50 „Był taki dzień”
20.55 „Józef Wybicki. Po pierwsze dobro ojczyzny” film dok.
21.45 „Artysta i niepokój wieku. Henryk Sienkiewicz 1846 1916” film dok.
22.35 „Pułkownik

Kwiatkowski” dramat

00.40 „Hydrozagadka” film TVP

00:00 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
00:05 Zostawić ślad...
00:30 Regał
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Łączy Nas Historia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Regina Coeli
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westerplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03:30 Brat Franciszek
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady z kongresu
06:55 Muzyczne chwile
07:10 Lotte małopolska Inka
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westerplatte Młodych
10:00 Rycerz
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Regina Coeli
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie

14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielną niewiasta
16:15 Mateczniki Polskości
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
18:00 Polka
18:30 Przełamując bariery
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Regina Coeli
19:05 Informacje dnia
19:15 W naszej Rodzinie
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
14.00 „Ratownicy gospodarstw”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Imbir i Cytryna”
09.10 „Jesteśmy stąd”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 S. „Republika Dzieci”
10.15 „Jesteśmy stąd”
10.20 „Słowo na niedzielę”
10.30 „Transmisja Mszy Świętej”
11.40 „Detektyw Literka”
11.55 „Zaczarowany świat...”
12.10 „Studio Raban”
12.35 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
13.05 „Jesteśmy stąd”
13.10 „Plebania”
13.55 „Jesteśmy stąd”
14.00 „Konstytucja 3 Maja w Malarstwie” film dok.
14.15 S. dok. „Perły Bałtyku”
14.40 „Jesteśmy stąd”
14.45 „Rosół polski”
15.10 „Tamte lata, tamte dni”
15.40 „Akademia Życia”
15.50 „Jesteśmy stąd”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Symbol Niepodległej. Święto Konstytucji 3 Maja” film dok.
16.45 S. „Za raz wracam”
17.40 „Anna Dymna spotkajmy się”
18.05 „Szansa na sukces”
19.35 „Jesteśmy stąd”
19.40 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Zatoka szpiegów”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „The Voice Kids”
00.25 „Jesteśmy stąd”
00.35 „Daję słowo”

01.20 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tu – kino”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „To mój ogród”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustava”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Królestwo”
12.55 S. „Dom, słodki dom. Niesamowite siedliska zwierząt”
13.50 S. „Morderstwo w małym miasteczku”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriušem Giržadą
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
21.50 „Chłopcy w łódce” dramat
23.50 „Świt umarłych” film akcji

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Podróż do wnętrza Ziemi” film fab.
10.55 „K9” komedia
13.05 „Jaś Fasola” komedia
13.40 „Wszyscy razem” komedia
15.30 „Akademia Policyjna” komedia
17.20 „Teletoto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Johnny

English” komedia

21.35 „Bez litości” thriller
00.20 „Gra o przetrwanie” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Mój paszport kłamie”
6.30 „To mój ogród”
7.00 „Zaklinacz zwierząt”
7.30 „Co teraz?”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.20 S. anim. „Bluey”
8.35 S. anim. „Dolina Muminków”
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Dzień Kultury
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 „Immenhof. Letnia przygoda” dramat
15.30 Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów
16.55 Mistrzostwa Świata w Hokeju na Lodzie
19.30 Międzynarodowe Zawody Tańca Sportowego "Bursztynowa Para 2026”
21.30 „Walkiria” opera
01.30 „Na zawsze moja dziewczyna” dramat

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzenia”

12.00 „Przetrawanie w amazońskiej dżungli” film dok.
13.10 „Rok na wolności” film dok.
14.20 „Od świtu do zmierzchu” film dok.
15.30 „Teściów się nie wybiera”
17.00 „Gazas dugnas: Show”
18.00 „Opłata za przygodę”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Przejmij kontrolę nad boiskiem. Parkiet.”
21.00 „Tully” komedia
22.55 „Nauka jazdy” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Wojny towarowe”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Realna mistyka”
14.00 TOPLYGA Piłka nożna „Panevėžys” – „Žalgiris”
16.30 Mistrzostwa LKL „Lietkabelis” – „Rytas”
19.00 Mistrzostwa LKL „Šiauliai” – „Nevėžis-Paskolų klubas”
21.30 „Ofiarowanie” thriller
23.20 „Interstelar” film fab.
02.45 S. „Kuchenne koszmary”

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieproszona miłość”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Pyszne życie

11.00 Kod zdrowia
12.00 Pytanko
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świetle koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 S. „Nasze zwierzęta”

5.50 „Gwiazdy lombardu”
6.20 „Supersklep”
7.20 „Ratownicy na lodzie” film dok.
8.25 „Trudniej się nie da”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektywi przeszłości”
10.30 „Egaz do dechy”
11.00 „Wielkie koty”
12.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Szczyt”
19.35 S. „See 2”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Nomadland” dramat
00.10 „Opiekun” film fab.

6.15 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”

8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek” film fab.
17.45 S. „Morderstwo w...”
19.45 S. „Poza rajem”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
23.00 „Kolacja dla palantów” komedia
01.10 „Sommerdahl”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Życie po Sanatorium miłości”
09.55 S. „Alternatywy 4”
11.00 S. „Ojciec Mateusz”
12.00 „Między ziemią a niebem”
12.45 „Święto Konstytucji 3 Maja”
14.25 „Kapral Wojtek” film anim.
15.25 S. „Dom”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Wojna zastępcza”
22.25 „Sanatorium miłości”
23.20 „Życie po Sanatorium miłości”
23.50 „Zanim się pojawiłeś” film obycz.

07.05 „Wielcy, więksi i najwięksi”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Przystań nad Biblią”
10.20 „Mam dobry los”
10.50 S. „Republika Dzieci”
11.45 S. „Pan zwał, Milordzie?”
12.45 „Wodecki Festiwal”
13.50 „Sean Connery kontra James Bond” film dok.
14.50 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.30 „Bolero” film fab.
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z... Mumio”
19.00 „Hi way” komedia
20.40 „Kabaretowy Alfabet Dwójki”
21.00 „Księżna” dramat
23.00 „Kulturalni”
23.50 „Franco Zeffirelli. Obrazy życiem malowane” film dok.

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Symbol Niepodległej. Święto Konstytucji 3 Maja”
09.00 „Koncert”
10.10 „Konstytucja 3 Maja 1791”
10.20 „Słowo na niedzielę”
10.30 Transmisja Mszy Świętej
11.40 „Soleczniki polska dusza”
12.00 „Między ziemią a niebem”
12.45 „Święto Konstytucji 3 Maja”
14.25 „Generałowie tułacz” film dok.
15.15 „Piłka nożna Betclic”
18.00 „Teleexpress”

18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Polonia 24. Tygodnik”
20.20 „Konstytucja 3 Maja 1791”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.10 „Prywotka u Wojtki, czyli beneficj Wojciecha Gąssowskiego”
00.00 „Ranczo Wilkowyje” komedia

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Sprawdzamy”
07.35 S. dok. „Podróż z historią”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Katedry we Wrocławiu”
09.55 S. dok. „Galeria Widmo”
10.05 S. „Zieją”
10.45 „Tajemnica J 23”
11.00 „Była sobie piosenka”
11.50 S. dok. „Rezydencje królewskie”
12.35 „Był taki dzień”
12.38 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.30 „Cud (nie) pamięci”
14.15 „Pieśń Mocy”
14.35 „Konstytucja 3 Maja” film dok.
15.10 „Narodziny Poloneza”
15.30 „Długi weekend” film TVP
16.40 „Pieśń Mocy”
17.05 „Kapitan Myszowski” film dok.
18.00 S. dok. „Dziedzictwo Historii”
18.30 „Prasa donosi 3 maja”
18.35 „Myśliciele”
18.40 S. „Maria Curie”
20.00 „Flesz historii”
20.20 „Najmłodsza agentka” film dok.
20.45 „Złoto dezertów” komedia
22.45 „Trzeci maja, czyli dziś” film dok.
23.40 S. dok. „Kroniki Hitlera”
00.30 „Jańcio Wodnik” film obycz.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Muzeum 303
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przetwarzając bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 W naszej Rodzinie
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Misja Księdza Jacka
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.45 Regał
08.15 Brygada Świętokrzyska
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
10.30 Maryja, Matka ludzi
10.50 Muzyczne chwile
11.00 Głos serca
11.45 Fatima miejsce wybrane przez Maryję
12.00 Uroczystość NMP Królowej Polski
14.00 Muzyczne chwile
14:10 Papież Polak do Rodaków
14:40 Fatima. Ostatnia tajemnica
16:00 Wieś to też Polska
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Żyłem blisko świętego
18:30 Sól ziemi
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Regina Coeli
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Bańniowy teatr lalek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile
23:45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP

WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO LETS MIX COLOURS”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek”
07.50 „Na wszelki wypadek!”
08.15 „Małkowicz w podróży”
08.40 „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.40 „Fake czy historia?”
10.15 „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Detektyw Literka”
11.45 „HULAHOO LETS MIX COLOURS”
12.00 „Strona po stronie”
12.15 S. „Królowie śródmieścia”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Arrasów dzieje osobliwe”
13.30 „The Voice Kids”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Porozmawiajmy szczerze”

22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Arrasów dzieje osobliwe”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.25 „Fake czy historia?”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40** „Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, **15.00**, **16.00** „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 S. „DNA”
23.15 S. „Przycina”
01.00 Historie rzeczy

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odegnęte miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”

15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Dom” komedia
00.15 S. „Śmiertelna broń”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Tydzień
7.00 1000 cudów świata
8.00 Menora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Koncert pożegnalny
16.00 Anatomia architektury
16.30 Notatki przyrodnika
17.00 Wyznania
17.30 „Szybowce przez Europę. Litwa – Portugalia” film dok.
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Dobrze jest mieszkać na wsi.
19.40 „Karol III. Rok koronacyjny” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Bowie. Ostatni akt” film dok.
23.00 Spacerzy
23.30 Gen ciekawości
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 Gra „galVOK”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Ko-

misarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Vytaro ferma”
21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Prawo krwi” dramat
00.55 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Superman: Powrót” film fab.
00.05 „Ofiarowanie” thriller
01.55 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

05.00 „Pyszne życie”
05.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Azja”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Mosty

naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pierwsze razy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Godzina TV Wolność
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 S. dok. „Plac”
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

5.55 „Przetrwanie”
6.55 S. „911: Teksas”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś?”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakładnia Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
16.00 „Przetrwanie”
18.00 S. „911: Teksas”
19.00 S. „Nieznajomi”
20.00 „Formuła 1”
23.00 „Bez wyjścia” dramat
01.05 „Chrzest ogniem” dramat

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills II”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo

i porządek”

14.00 S. „Kryminalne umysły”**15.00** S. „Anupamaa”**15.35** „Man-gal Lakshmi”**16.30** S. „Niewidoma”**18.00** S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”**19.00** S. „Lucifer”**20.00** S. „Prawo i porządek”**21.00** S. „Zbrodnie bałtyckie. Twórcy aniołów”**22.50** S. „Kryminalne umysły”**23.45** „Tajemnice Brokenwood”**07.00** Sprawdzamy**07.25** S. „Akcjowa 38”**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”**08.30** „Studio Raban”**09.00** Serwis Info**09.20** S. „Za-raz wracam”**10.00** S. „Ranczo”**11.00** S. „Komisarz Alex”**12.00** S. „Ojciec Mateusz”**13.00** Serwis Info**13.10** „Agrobiznes”**13.35** „Rok w ogrodzie Extra”**13.50** „Magiczne Dolomity Masyw Geislera” film dok.**15.00** S. „Złoty chłopak”**16.00** „Serwis Info”**16.15** „Reportrzy”**16.35** „Gra słów. Krzyżówka”**17.05** S. „Dziedzictwo”**18.00** „Teleexpress”**18.25** „Jaka to melodia?”**18.55** „Klan”**19.20** S. „Za-raz wracam”**19.55** S. „Akcjowa 38”**20.30** „Program informacyjny 19.30”**20.55** Pytanie dnia**21.30** „Potop” spektakl**23.35** „Postscriptum”**00.05** „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.**07.10** „Muzyczne poranki”**07.55** „Król Midas” film anim.**08.15** „Hydrauliccy” film anim.**08.35** „Podróże z historią”**09.10** „WTEM”**09.25** „W poszukiwaniu dobrego filmu”**10.00** „Dobre strony”**10.20** „Tamte lata, tamte dni”**11.00** S. „Na kłopoty... Bednarski”**12.10** „Frankie i Johnny” film fab.**13.45** „Abba: Film” film dok.**15.40** „Na przelaj” film fab.**16.35** „Kocie ślady” film fab.**18.10** S. „Jan Serce”**19.25** „Tygodnik Kulturalny”**20.20** S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”**21.00** „Tylko dla twoich oczu” film sensac.**23.15** „Porozmawiajmy szczerze”**23.55** „Księżna” film kostiumowy**01.45** „Dzień z życia artysty”**07.00** „Panorama”**07.30** „Przystań nad Biblią”**08.00** „Gwiazdorska kuchnia Ani”**08.30** „Pytanie na śniadanie”**12.35** „Polskie opowieści”**12.50** Przepis dnia**13.00** „Serwis Info”**13.10** S. „Blondynka”**14.50** „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945”**15.10** Kulturalni**16.00** Serwis Info**16.10** Kiedyś to było...**16.40** „Hity i historie gwiazd”**17.00** S. „Za-raz wracam”**17.30** S. „Barwy szczęścia”**18.00** „Teleexpress”**18.20** „Gra słów. Krzyżówka”**18.50** „Teleexpress Extra”**19.15** „Słownik polsko@polski”**19.45** Panorama**20.20** Myśliciele sylwetki polskie**20.30** Program informacyjny**20.55** „Pytanie dnia”**21.25** S. „Czas honoru”**22.20** S. „Stawka większa niż życie”**23.20** „Małgorzata Ostrowska na dobry wieczór”**00.15** Panorama**07.25** „Był taki dzień”**07.27** „Wykrywacz kłamstw”**07.45** „Było, nie minęło”**09.15** „Piosenką przez historię”**09.30** „Dama Pikowa” film TVP**09.55** „Człowiek, który zdemoralizował Hadleyburg” film TVP**10.20** „Budownictwie świata”**10.40** „Ex Libris”**11.00** „Pieśń Mocy”**11.20** „Defilada” film dok.**12.25** „Fake czy historia?”**13.00** „Dom architekta Horodeckiego” film dok.**13.45** „Myśliciele”**13.50** „Józef Wybicki. Po pierwszy dobro ojczyzny” film dok.**14.45** „Flesz historii”**15.05** S. „Królowie”**15.30** „Szlakiem miejsc niezwykłych”**15.35** S. „Pol-

skie drogi”

16.50 „Był taki dzień”**16.55** S. dok. „Sensacje XX wieku”**18.30** „Piosenką przez historię Uni-werek 200 lat”**18.40** S. „Czas honoru”**19.25** „Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”**19.45** „Powstania Śląskie... Muzyczne historie” film dok.**20.35** „Ex Libris”**20.55** S. „Królowie”**21.20** S. „Zatoka szpiegów”**22.05** „Polska i świat z historią w tle”**22.30** S. dok. „Berlin 1945. Dziennik miasta”**23.20** „Polska i świat z historią w tle”**23.35** S. dok. „Kroniki Hitlera”**00.25** „07 w akcji!”**00.00** Jak my to widzimy z daleka widać lepiej**00.30** Tam, gdzie Bóg płacze**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sól ziemi**01.55** Poczet Wielkich Polaków**02.00** Uroczystość NMP Królowej Polski**04.00** Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie Bóg płacze**06.10** Sanktuarium polskie**06.30** Odpowiedzialni za Kościół**07.00** Fatima. Ostatnia tajemnica**08.20** Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku**08.55** Poczet Wielkich Polaków**09.00** Informacje dnia**09.15** Wieś to też Polska**10.15** Słowo życia**10.20** Mateczniki Polakości**10.30** Baśniowy teatr lalek**10.55** Święty na każdy dzień**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy niedokończone**12.20** Stan Bezpieczeństwa Państwa**12.30** Warto być ojcem**12.45** Muzyczne chwile**13.00** Regina Coeli**13.03** Informacje dnia**13.20** Kraina Sanu**14.05** Cudowny Krucyfiks Baryczkowski**14.30** Msza święta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** Cyrla**16.00** Święto Dzieci Gór**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Sanktuarium polskie**17.30** Porady Medyczne Bonifratrów**18.00** Świadkowie**18.30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski Punkt Widzenia**23.00** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat**23.30** Gość Oczekiwany**07.00** „Mistrzowie samochodów”**9.00** „Jak to działa?”**10.30** „Aukcje zagubionego bagażu”**12.00** „Łowcy staroci”**17.30** „Aukcje zagubionego bagażu”**18.00** „Inny garaż”**19.00** „Jak to jest zrobione?”**21.00** „Program o przetrwaniu”**23.00** „Zapomniane i porzucone”

IDY TEATRALNE'2026

MIŁOŚCI | CHWILO | ŻYCIU

KONCERT PIOSENKI AKTORSKIEJ

GALERIA "FOJE" | TROKI, BIRUTÉS G. 8

3 MAJA, 14:00

WSTĘP WOLNY

JUSTYNA STANKIEWICZ

EDGAR SABILO

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
ul. Jana Chładowskiego

